DESIGNMANUAL

FOR VARDE MIDTBY 2011

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

Udarbejdet af:

Poul Erik Bech
Statsaut.ejendm. & Valuar, MRICS, MDE
Mobil : 40 31 40 81
e-mail : Peb@edc.dk

Simon Klinkby
Arkitekt MAA
Mobil : 26 82 95 15
e-mail : simon-klinkby@jubii.dk

Tak til:
Ketty og Poul Erik Bechs Almennyttige Fond

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

INDHOLD

INTRODUKTION	4
VISIONER FOR VARDE MIDTBY	5
VARDE I DAG	7
MATERIALER FARVER BYGGESTIL	8
BELÆGNING OG TILGÆNGELIGHED	9
TRAFIKKEN I INDRE BY	10
DE AFGRÆNSENDE GADER	11
	8
	9
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38
	39
	40
	41
	42
	43
	44
	45

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

INTRODUKTION

Varde er en by med en gammel historie. På grund af en del brande i bymidten og en relativ lav historisk fokus på bevaring, har Varde imidlertid ikke en række gamle bygninger på linie med byer som Ribe, Tønder, Køge m.fl.

Byen har dog enkelte markante bygninger, men er nok allerbedst karakteriseret ved et stort antal bygninger i 1 ½ plan opført fra 1800-tallet og frem. Dette er med til at give Varde en charme, som mange andre vestjyske byer ikke har.

Når talen er på bevaring er spørgsmålet altid, hvorvidt der skal bygges videre i den gamle stil eller der skal indfortolkes ændringer, der i stedet viser den nye tid.

Nogle af de ønsker, som her er medtaget vil selvsagt også findes i andre danske købstæder, hvilket imidlertid ikke skyldes et ønske om, at Varde skal ligne andre danske byer.

Vi skal finde det særpræg, som netop Varde har. Det kommende bevarings- og byfornyelsesarbejde skal tage udgangspunkt heri, samtidig med at vi vil videreudvikle Varde bymidtes særegenhed. Målet er at skabe endnu større glæde for byens borgere, tiltrække turister og handlende, netop på grund af disse særlige bykvaliteter.

Planer for Varde Midtby
For Varde midtby er der over årene udarbejdet en række forskellige oplæg blandt andet:

Varde bevaringsplan og registrant 1976
Trafikplan 1983
Varde – en gammel købstad 1992 (Museet)
Kommuneatlas 1992
Lokalplan 677 fra 1994
Bymiljø, facader og skilte 2000
Masterplan Varde midt 2010 (Handelsskolen og Shell-grunden)

Mange byer arbejder i disse år aktivt med at udvikle deres bymidter med henblik på at gøre disse attraktive ved at få skabt et mere aktivt og levende handels- og oplevelsesmiljø. Det gælder imidlertid som by om at være meget bevidst om, hvilke særlige kvaliteter og naturlige forudsætninger, som den rent faktisk besidder og kan tage udgangspunkt i frem for, hvad man kunne have af helt urealistiske ønsker for fremtiden, og som ingen uden for byen kan overbevises om.

I vestjysk sammenhæng har Varde en naturlig styrke i kraft af sin historiske bymidte. Det giver byen en ganske særlig atmosfære og et godt afsæt for at videreudvikle dette i konkurrence med andre vestjyske byers by- og handelsliv.

Gælder det fx om at konkurrere med Esbjerg, er det bymiljøet og charmen, som Varde skal udvikle til et unikt niveau. Størrelsen og antallet af butikker kan man alligevel ikke konkurrere med.

Særlige udfordringer i midtbyen
Som beskrevet er Varde som handelsby i konkurrence med Esbjerg, og andre vestjyske byer. Når det gælder turisme, er en by som Blåvand en stor konkurrent.

Mange gader i bymidten fremstår nedslidte og med et utidssvarende design og byinventar. Dertil kommer at mange bygninger også er nedslidte eller ombygget uden respekt for bygningskulturmiljøet og arkitekturen. Til skade for by- og handelsmiljøet ned.

Flere forretningsdrivende er opmærksomme på, at skulle bidrage til at skabe fundamentet for et aktivt by- og handels-liv i form af smukke og attraktive bygninger og butikker samt en passende skilt-ning, gadeudstilling og renholdelse af udenomsarealerne. Der skal imidlertid en mere sammenhængende indsats til fra langt flere for at komme på niveau med de bedste byer.

Cafe- og restaurantlivet er blevet forbedret, men der mangler dog meget, før det er på niveau med det, som mange udenbys handlende og turister forventer, hvis Varde er en by, som man vil opholde sig i efter normal butikstid.

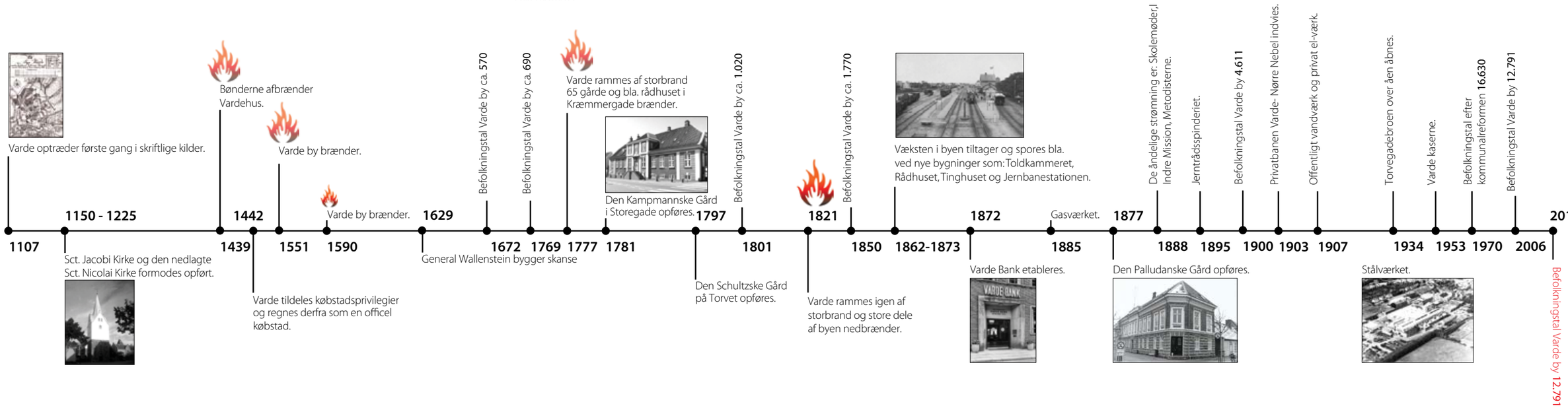

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

VISIONER FOR VARDE MIDTBY

Varde midtby skal videreudvikles som en levende, mangfoldig og oplevelsesrig midtby med et stærkt handels- og servicecenter, uddannelsesmiljø og oplevelsescenter.

Løsningsforslaget skal ses som en underbygning og forstærkning af byens historie. Ved valget af belægninger er der søgt at skabe en helhed og sammenhæng mellem den belægningsforskel, der er i form af slidte brosten i de små beboelsesgader og de nyere sten i handelsgaderne. For begges vedkommende er der tale om løsninger, som er meget langtidsholdbare, og som også skal holde til tung trafik, hvor dette er påkrævet.
Materialerne skal være af en høj kvalitet, lette at vedligeholde og foretage mindre udskiftninger af.

Vi ønsker at skabe grundlaget for en mangfoldighed af oplevelser, særligt for handlende og turister i gågade- og bevaringsområdet, f.eks. ved en fortsat udvikling af områdets kulturinstitutioner, torve og arkitektur samt ved brug af kunst i byens rum.

Vi ønsker at fastholde en høj andel af boliger i midtbyen og videreudvikle rammerne for midtbyen som et godt sted at bo. Derfor skal byens torve og pladser indrettes, så de kan fungere som et supplement til beboernes private udeopholdsarealer.

Bevaring

I Varde Bevaringsplan og Registrant fra 1976 hedder det:
"Varde by har ganske mange bygninger, der er opført i løbet af 1800-tallet og præget af tidens enkle, klassisk inspirerede stilarter. Kun få af disse huse kan gøre krav på en selvstændig plads i den danske bygningshistorie; men tilsammen skaber de karakteristiske helheder af stor arkitektonisk kvalitet og af tilsvarende oplevelsesværdi for Vardes borgere og gæster.

Disse kvaliteter finder man især i de sekundære gader, mens bygningerne på byens hovedstrøg ofte er præget af vor tids udvalg af facadebeklædning, butiksskilte og baldakiner. I forretningstiden kan selve gaderummet på disse strøg være svært at få øje på i trængslen af udendørs stativer med tilbudsvarer. Det offentlige gadeinventar i form af lygter, bænke, skilte, blomsterkummer mv. bidrager sine steder også til at sløre de byarkitektoniske kvaliteter. en sådan disponering".

En bevaringsplan betyder beskyttelse af beboerne i og ejerne af husene i bykernen. Uden en bevaringsplan kan alt ske – og ske hurtigt, og bygningsmyndighederne kan ikke stille ret meget op.
På andre områder, bl.a. i de nye byggeområder, sikrer vi gennem vedtægter og deklarationer, at den enkelte grundejer i sin udfoldelse skal tage hensyn til helheden i et kvarter og til sine nærmeste omgivelser.

Bevaringsplanen sikrer, at der ikke kan rives ned, bygges om og bygges nyt på tomme grunde i bykernen, uden at det pågældende projekt er meget grundigt behandlet med henblik på at afstemme byggeriet efter sine nærmeste omgivelser – og gadebilledet i øvrigt.
De få, der i denne sammenhæng bare ønsker at "mase på", kan ødelægge meget for de mange, der gerne og med begejstring går ind i bevaringsarbejdet.

Vi lever i et fælles samfund, og den arv, vi har overtaget, skal forvaltes fornuftigt, ellers bliver de rester, vi har tilbage, uskønne og uden helhed.
Det er f.eks. ikke lige meget, hvilke vinduer der indsættes, eller hvilken farve et hus gives, for slet ikke at komme ind på det meget vigtige at vælge den rigtige tagbelægning. Ingen af de nævnte ting er vel vigtigere end andre, alle detaljer bør gennemtænkes. Også omgivelserne ved et hus må tages med i betragtning, således gårdbelægning, indgangstrin, skiltning og lignende.

En og anden kan måske synes, at en del huse unødigt er medtaget, og det kunne ved første betragtning måske også have sin rigtighed; men flere af de måske for ringe huse har oprindelig været smukke, og om end ufornuftige ændringer er udført gennem årene, har de været med til at præge gadebilledet. En del af disse huse kan ved lettere ændringer nemt bringes i takt med det oprindelige miljø og på linje med en fornuftig anvendelse i dag.

Jeg hørte engang en mand side: "Jeg har ikke forstand på musik, og jeg er ikke musikalsk, men jeg nyder alligevel at høre god musik". Dette kan overføres til arkitektur og bygningskultur, idet man ikke selv behøver at have kendskab til arkitektur, endsige være udøvende, for at glæde sig over det smukke, man møder i by og på land, for det er heldigvis sådan, at næsten alle kan se, om noget er smukt eller grimt; det er denne opfattelse, der må ligge til grund, når vi nu går ind og betragter Varde.

Ejvind Draiby".

I 1992 blev der udarbejdet et Byatlas.
Formålet med dette arbejde var at beskrive graden af bevaringsværdige bygninger i Varde samt at skabe en bevidsthed om at bevare og udbygge de værdier, som den gamle købstad besidder.

Bevaringsarbejde, der er grebet rigtigt an, bidrager til og skaber et miljø, der er stærkt aktivitetsfremmende til glæde for byens beboere, turister, handlende og handelslivet.

Varde midtby rummer kun få fredede bygninger: Den Kampmannske Gård, Storegade 33 fra 1781, Den tidligere toldkammerbyning, Storegade 1 fra 1863 Sillasens Hus, Torvet 5 fra 1800.

Kunst

Tænker man på byer, der har noget helt særligt ledes tankerne næsten altid hen på byens bygninger og pladser. Byens kunst og monumenter er dog også med til at give en by dens helt særlige karakter.

Varde er en vestjysk købstad, og dette særpræg skal der ikke laves om på.
Kunst bør imidlertid også indgå i et vestjysk købstadsmiljø, og den gør det også i et vist omfang allerede i dag.
Kunst i samspil med et godt bymiljø vil være med til at skabe noget helt særligt for Varde. Og også befordrende for mere liv og aktivitet, hvilket skaber større boglæde og større handelsaktivitet, og dermed en på alle måder rigere by og kommune.

Byrumsinventar

Det viste byrumsinventar er tænkt at skulle fremstå på en måde, så der skabes sammenhæng til byrummenes særlige karakter og ånd.

Cykler og cykelparkering

På grund af afstandene i Vestjylland og omkring Varde er cyklen ikke som i storbyer et meget udbredt fænomen. Dette ændrer imidlertid ikke på, at flere og flere finder det attraktivt at cykle. Ønsket om at få lokalbefolkningen til i højere grad at anvende cyklen som det foretrukne transportmiddel, til besøg i midtbyen, må støttes.

Det er forholdsvis nemt at komme frem i Varde midtby på cykel, men det kan knibe med at få placeret cyklen på en let og hensigtsmæssig måde.
Derfor skal der opsættes et antal cykelstativer på strategisk vigtige pladser.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

VISIONER FOR VARDE MIDTBY

Arbejdets tilrettelæggelse
At forny ledninger, belysninger og belægninger i en bymidte kan selvsagt ikke ske, uden at det i perioder vil betyde en vanskeligere adgang til huse og forretninger.

For at mindske generne herved skal ledninger, belysninger og belægninger udføres på én gang i de berørte gader, uanset om det samlede projekt opdeles i etaper.

Faseopdeling
Det er selvsagt et stort ønske at kunne gennemføre projektet i én sammenhængende fase, men dette må naturligvis vurderes i forhold til den samlede økonomi og politiske vilje.

Overordnet er det vigtigt at der skabes en sammenhæng i fornyelsen. Hvis man vælger en faseopdeling, bør gader med slidte brosten fornyes i fase 1. Torvet og området ved Kirkepladsen er fornyet, hvilket kunne tale for, at gågaderne fornyes samlet i fase 2.

VARDE MIDTBY *mål 1:10.000*

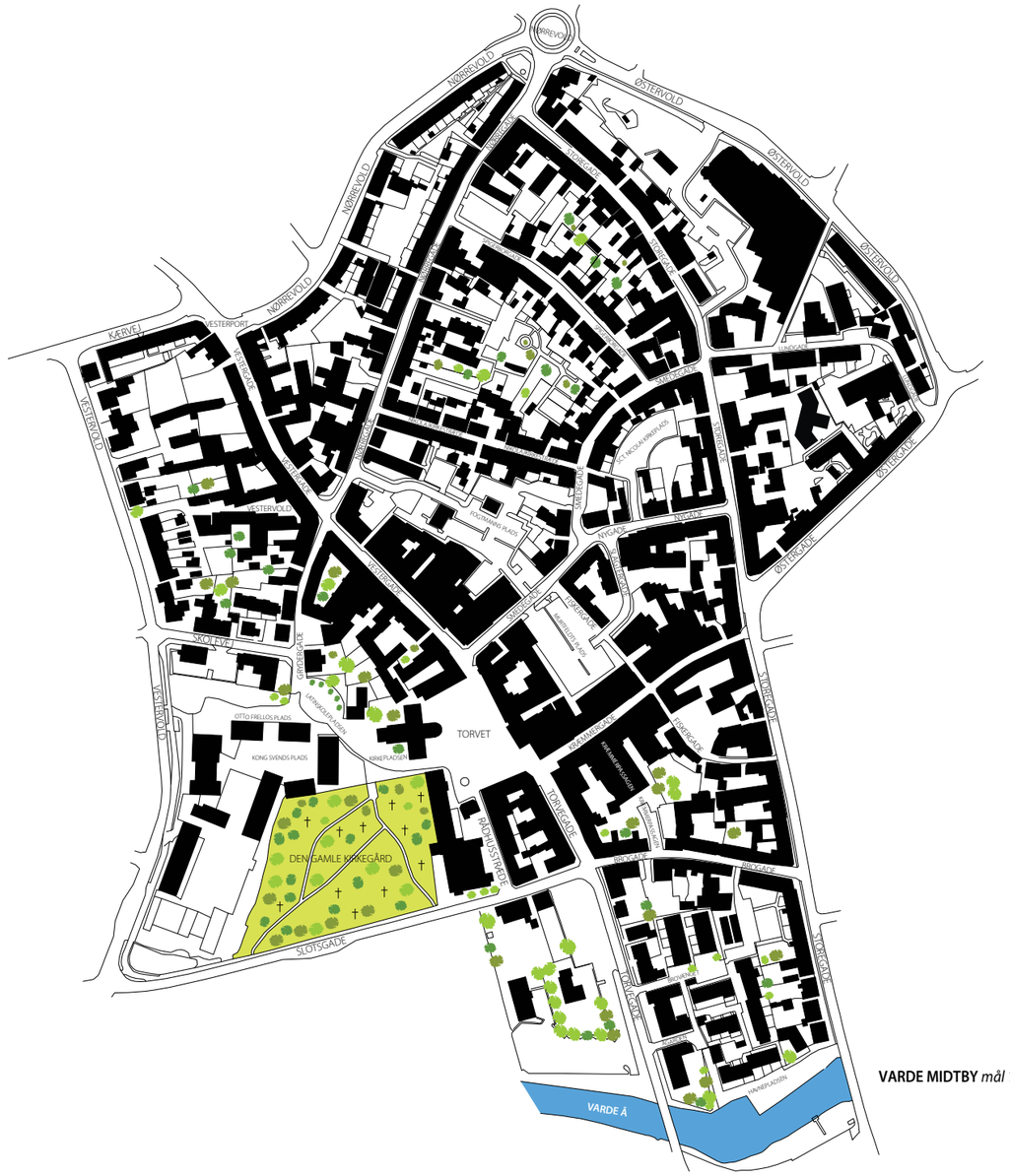

VARDE MIDTBY *mål 1:4.000*

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

VARDE MIDTBY- I DAG

Handelslivet i Varde midtby foregår primært i de to gågader Kræmmergade og Vestergade samt på Torvet og området hertil. I Kræmmergade findes byens eneste overdækkede center: Kræmmerpassagen, der dog er et af de små af slagsen.

De to store indkøbssteder Kvickly og Føtex er begge beliggende langs den ene af voldgaderne – Østervold.

Varde er handelscentrum for kommunen, men man har i Esbjerg en handelsmæssig storebror i regionen. Når det gælder turisthandlen, er der en betydelig konkurrence i form af butikker i turistbyer som eksempelvis Blåvand.

Hvad angår kultursteder trækker især sommerspillet i Arnbjerg et betydeligt antal besøgende. Af andre oplevelsessteder kan nævnes Smedeværkstedet på den gamle stålværksgrund.

Ellers præges midtbyen i høj grad af boliger.

Luftfoto set fra Arnbjerg mod Torvet og Brogade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

MATERIALER FARVER BYGGESTIL

Varde midtby karakteriseres af et stort antal bygninger præget i den klassicistiske tradition fra begyndelsen af 1800-tallet. Hertil kommer en lang række bygninger fra 1800-tallets sidste halvdel, der er præget af strømningerne fra historicismen. Mange af Vardes ældre husrækker består af "stuehus-agtige" længer med facader, der er rytmisk opdelt i fag. Det typiske ældre Varde-hus er ikke en bestemt bygning, men variationer over en række temaer: Huset er grundmuret - oftest i én etage - med en facade på 3-16 fag. Muren står på en vandret markeret sokkel, den fremtræder enten som blank mur med de karakteristiske vestjyske blårøde tegl, eller den er pudset - og da ofte med en opdeling, der efterligner en kvaderstensmur. Hvor husene har én eller begge gavle stående frie, er de oftest med halvvalmet tag.

Dørpartier fra Sct. Jacobi kirke.

Vingetegl "De røde tage" og den udbredte Vestjyske blårøde tegl her vist som blokforbandt.

Husnr. og gade-emaljeskilte.

DØRE

Grøn
Flügger 4498

Blå
Flügger S 8010-R90B

BYINVENTAR

Anthracit grå
RAL 7016

Sort grå
RAL 7021

Galvaniseret stål

Ask

BELÆGNING

Brosten

Pigsten

Granit

Chaussesten

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BELÆGNING OG TILGÆNGELIGHED

Ved valget af belægninger har det været et ønske, at karakteren af belægningerne i midtbyen skal afspejle de særlige historiske kvaliteter, som bymidten har.

Materialerne skal kunne holde i mange år, og kunne patinere og fortsat bevare et smukt udseende.

Vedrørende holdbarhed er der lagt vægt på, at midtbyen skal kunne anvendes af og være tilgængelig også for varetransporter og tunge køretøjer.

Det er meningen med dette oplæg, at alle Vardes beboere skal kunne deltage aktivt i livet omkring Varde bymidte. Derfor søger oplægget også at tilgodese mennesker med eksempelvis synshandicap, gangbesvær og kørestolsbrugere.

Adgangsforholdene til de enkelte butikker søges forbedret især på gågaderne, hvor størsteparten af butikkerne er beliggende. Til butikkerne skal der være gode muligheder for vareleverancer.

Det kan overvejes at regulere adgangen til gågadeområdet ved brug af bevægelige pullerter, for at gøre adgangsforholdene nemmere for eksempelvis renovations- og udrykningskøretøjer.

Belægningstype A Til smalle gader som Brogade, Nikolajkirkestræde etc.

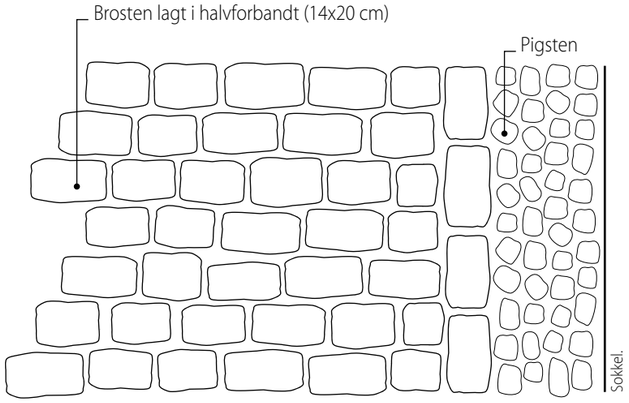

Mål 1:20

Belægningstype B Torvet, foreslås til byens andre pladser

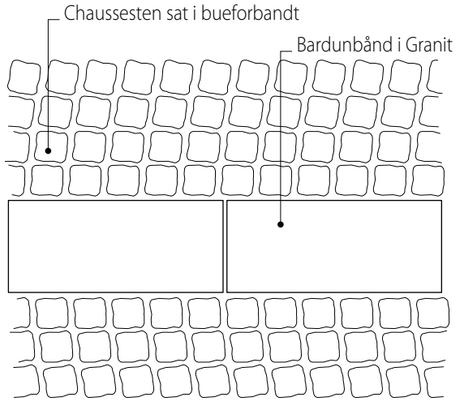

Mål 1:20

Belægningstype C Passager etc.

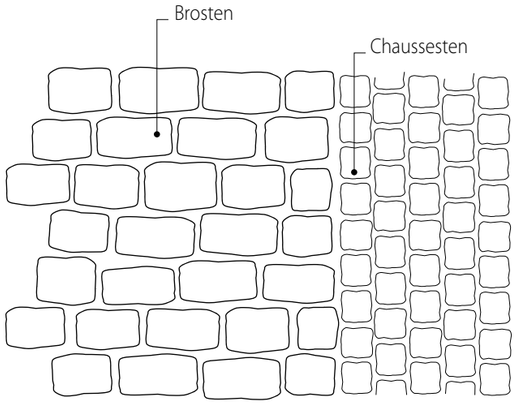

Mål 1:20

Belægningstype D Trafikerede gader.

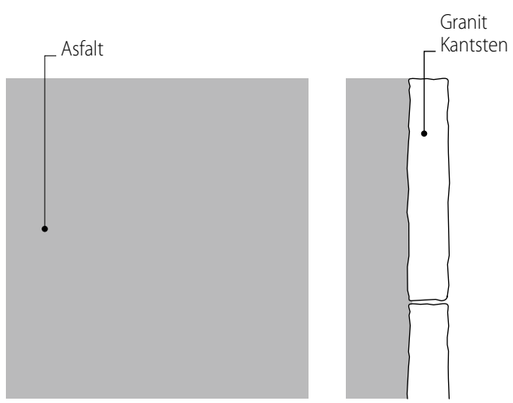

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

TRAFIKKEN I INDRE BY

Unødig trafik i en bys midte er ikke nogen god oplevelse for hverken dens beboere eller besøgende. For de mange beboeres vedkommende er det generende med trafikstøj. Glæden ved af bo i bymidten aftager også, når der er betydelig trafik og særlig biltrafik med relativ høj fart.

For turister og andre, der gerne vil opleve byen og handle heri er biltrafik også generende.

Det foreslås, at foretage nogle enkelte omlægninger af trafikken.

Grydergade, Nikolaikirkestræde, Spigerborgade, Fiskergade, Lundgade, Nørregade og Brogade ændres til, at alene ærindekørsel er tilladt. For så vidt angår Nørregade skal der dog for trafikken fra Vestergade være mulighed for at komme til parkeringsanlægget Fogtmanns Plads. Hvad angår Brogade skal der fra Torvegade være mulighed for at komme til parkeringsanlægget bag Kræmmerpassagen. Brogade ensrettes på dette lille stykke.

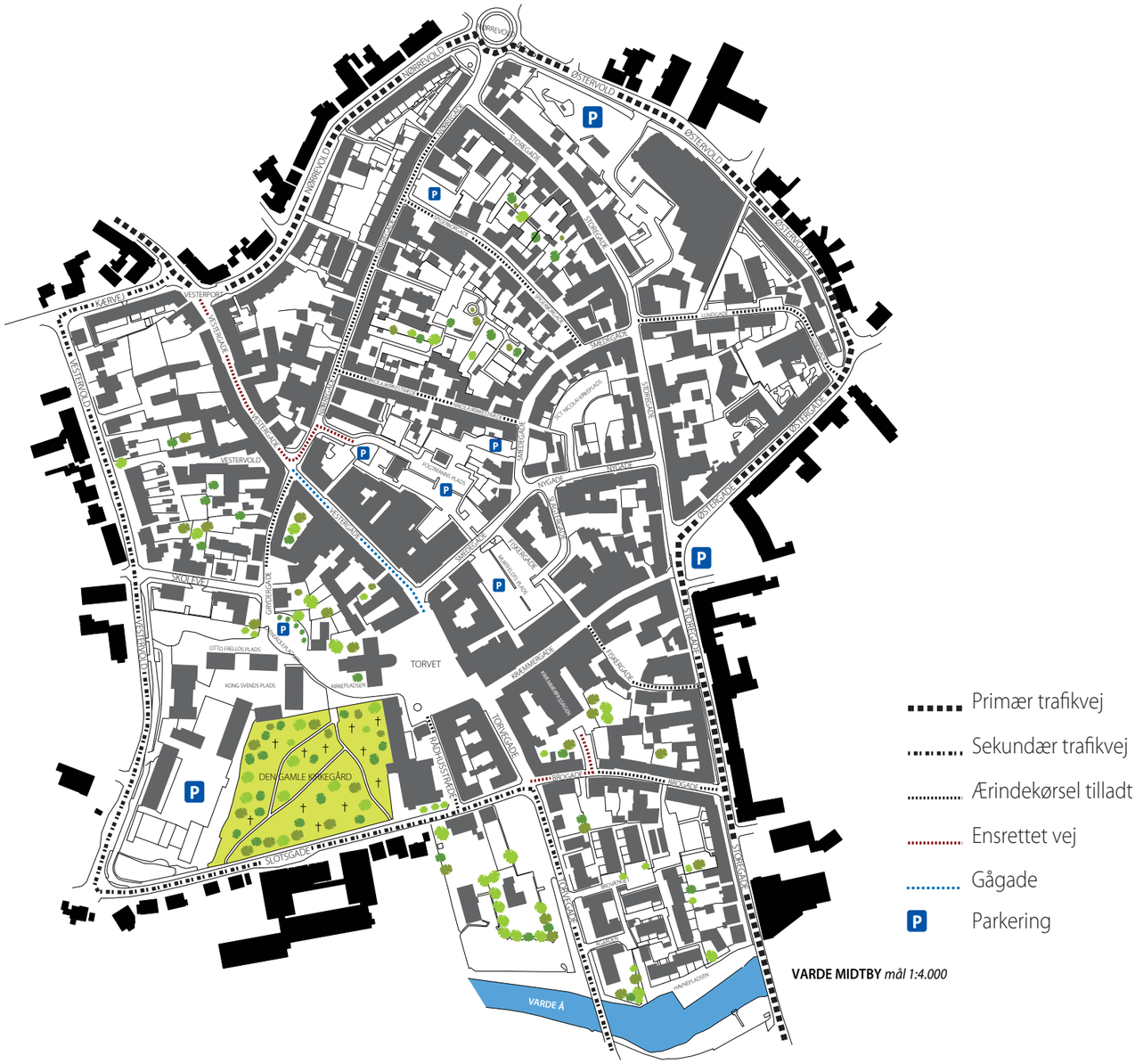

VARDE MIDTBY *mål 1:4.000*

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE AFGRÆNSENDE GADER

Voldgaderne, Storegade, Østergade, Kærvej og Slotsgade
Disse gader udgør ydergrænserne for Designmanualens område.
Det er samtidig de gader, der har den helt store trafik.

Generelt er voldgaderne, Østergade og Storegade præget af, at der er foretaget et relativt stort antal nedrivninger og nybyggeri over årene. Der er også en del bygninger, der trænger til at blive renoveret.

Disse gader skal som i dag fortsat have en asfaltbelægning. På grund af den betydelige trafik og de mange mennesker, der starter med at opleve Varde by fra disse gader anbefales det, at give denne trafikring et designløft.

Hertil kan anbefales en ny belysning. Desuden kan der gøres noget ved en del bygninger og skiltningen på samme. Generelt bør der også arbejdes med at give dette Vardes yderste visitkort et lidt grønnere præg.

Storegade set fra Varde Å.

Østergade set fra Storegade.

Østervold set mod Østergade fra Frisvadvej.

Nørrevold set ved enden til Østervold.

Kærvej set mod Vestergade.

Vestervold set fra Sct. Jacobi mod Slotsgade.

Vestervold set fra Stålværksgrunden.

Slotsgade set mod Brogade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

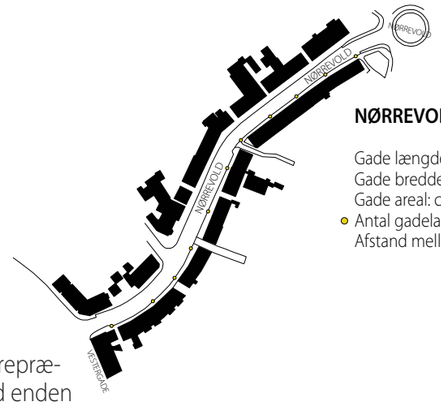

NØRREVOLD

Gade længde: ca. 280 meter
Gade bredde: 12 meter
Gade areal: ca. 3800 m2
Antal gadelamper: 11 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Nørrevold
Strækker sig fra Vestergade til Østervold. Gaden har en del gode repræsentanter af huse, men der er også en del nyere byggeri, dels ved enden mod Vestergade i form af boligbyggerier, dels i den anden ende mod Østervold med Mcdonalds og Føtex.

Man kan overveje at give Nørrevold et grønnere udtryk i form af en beplantning af træer. Desuden vil en ændring af den nuværende fortovsbelægning til chaussesten give et mere eksklusivt præg. En indsnævring af fortovs- og gadearealet til fordel for en cykelsti er også en tanke værd.

Belægningstype D Trafikerede gader.

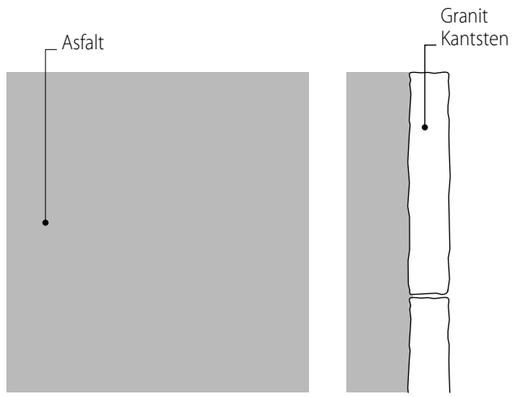

Nørrevold set fra midten mod Østervold.

Nørrevold set fra Vestbanevej mod Østervold.

Nørrevold set fra Vestergade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

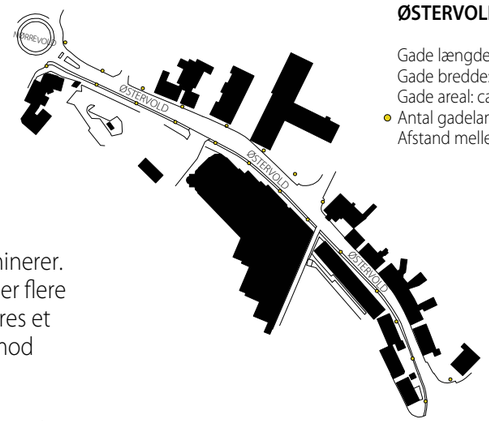

ØSTERVOLD

Gade længde: ca. 340 meter
Gade bredde: 12-15 meter
Gade areal: ca. 4600 m2
Antal gadelamper: 22 stk.
Afstand mellem mast: ca. 25 meter

Østervold
Er præget af meget nybyggeri på den side, hvor Kvickly dominerer. På den anden side af Østervold fra Lundvej til Frisvadvej er der flere fine repræsentanter for husbyggeri. Også Østervold kan tilføres et lidt grønne synsindtryk. Der er dog nogle træer ved enden mod Nørregade/Ringkøbingvej.

På den lille plads ved Lundvej anbefales opstilling af et kunstværk. Rundkørslen ved Nørregade kan også forsynes med et kunstværk.

Belægningstype D Trafikerede gader.

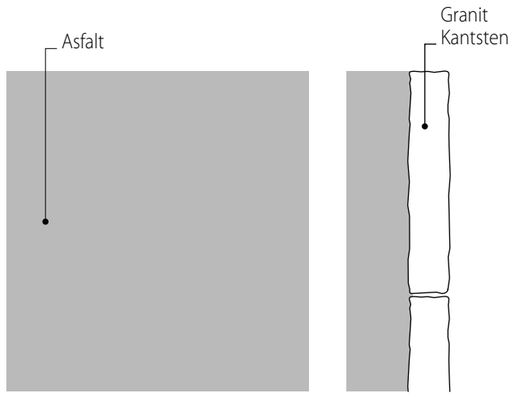

Østervold set fra Frisvadvej mod Nørregade.

Østervold set fra Nørregade.

Østervold set fra Lundvej.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

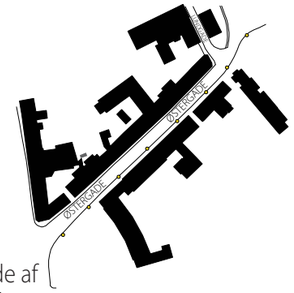

ØSTERGADE

Gade længde: ca. 170 meter
Gade bredde: 10-12 meter
Gade areal: ca. 2000 m2
Antal gadelamper: 8 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Østergade
En meget kort gade mellem Storegade og Østervold. På den højre side af gaden mod Østervold er der primært rødstensbyggeri i 3 etager, der herefter falder i bygningshøjde for at ende i Voldsti med de små charmerende huse. Den side af gaden foreslås forsynet med træer.

På den modsatte sider begynder og slutter gaden med et smukt hus.

Østergade set fra Lundvej.

Belægningstype D Trafikerede gader.

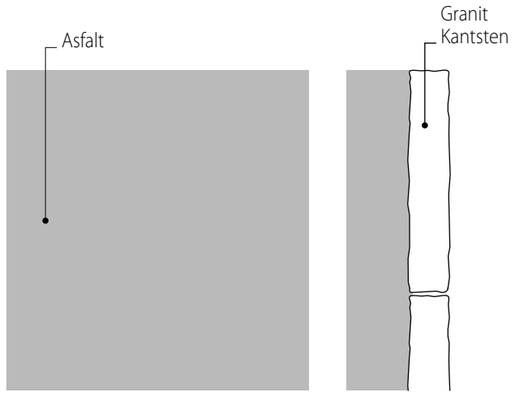

Østergade set fra Lundvej.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

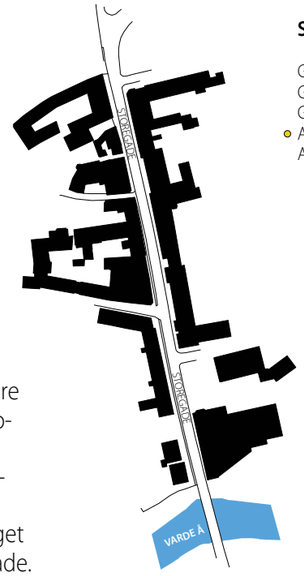

STOREGADE

Gade længde: ca. 345 meter
Gade bredde: 10-14 meter
Gade areal: ca. 4250 m2
Antal gadelamper: - stk.
Afstand mellem mast: ca. - meter

Storegade

Har sit forløb helt fra åen til Nørregade. Den er naturligt delt i 2 dele. Den første del fra åen til Østergade/Skansen og den anden del herfra og til Nørregade.
Anført af den gamle toldbygning på venstre hånd kommer en række solide 1 ½ plan huse indtil det nyere andelsboligbyggeri, der føres videre op til Brogade i 2 ½ etage. På den modsatte side strækker Vestjysk Automobillager sig fra åen til Enghavevej. Det er oplagt at skabe noget helt særligt på denne fine grund, når denne virksomhed på et tidspunkt beslutter sig for at ændre på sin placering.
På samme side fra Enghavevej til Skansen blev der for år tilbage foretaget en større nedrivning af huse for at give plads til en udvidelse af Storegade. De er opført typisk rødstensbyggeri i 3-3 ½ etage.
Storegade præges meget af, at butikkerne i gaden har svært ved at skabe et eksistensgrundlag.
På den modsatte side er der nogle meget dårligt vedligeholdte bygninger. Det er dog også på den side, at såvel den byfornyede ejendom i Storegade 25 – tidligere Lohses boghandel – samt den Kampmannske Gård befinder sig. Denne side af Storegade kan ved et større restaurerings-/byfornyelsesprojekt bidrage meget til at forbedre det indtryk man får af Varde.
Det var værd at overveje om der kunne gøres noget for at nedsætte bilernes fart i gaden. På den højre side af gaden fra Enghavevej til Skansen skal der også gøres noget for at forbedre indtrykket. Det gøres nok bedst ved at plante træer på strækningen.
På strækningen fra Østergade til Nørregade er der mange udmærkede bygninger, og gaden har generel karakter af en typisk Varde-gade i indre by. Derfor skal belægning og belysning på denne del af Storegade også følge den samme stil som i de tilstødende gader.

Belægningstype D Trafikerede gader.

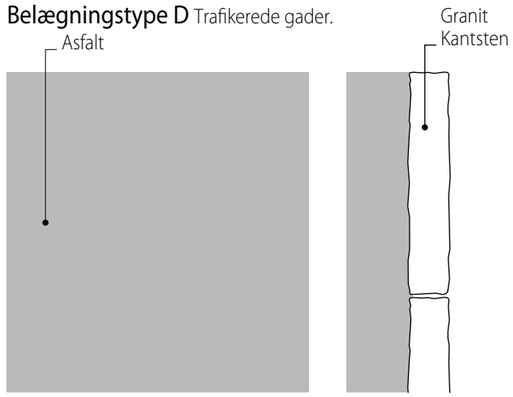

Storegade set fra Skansen mod åen.

Storegade set fra Skansen mod Nørregade.

Storegade set fra Lundgade mod Skansen.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

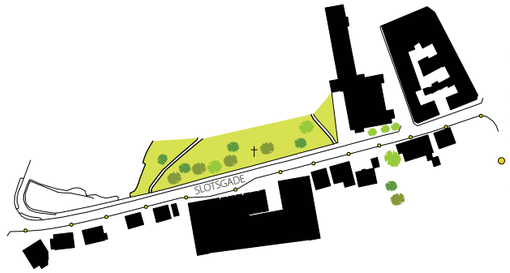

SLOTSGADE

Gade længde: ca. 320 meter
Gade bredde: 10-12 meter
Gade areal: ca. 3200 m2
Antal gadelamper: 13 stk.
Afstand mellem mast: ca. 25 meter

Slotsgade
Forbinder Torvegade med Vestervold. I enden mod Torvegade er der flere fine bevaringsværdige bygninger. De fleste i 1 ½ plan. Det er også i denne del af gaden, at Shell-grunden er beliggende. På denne grund er der foreslået indrettet en kunstplads.

Den anden ende af Slotsgade udgøres på siden ned mod åen af Handelsskolens meget massive byggeri. Dette er planlagt nedrevet til fordel for et nybyggeri. Den anden side af gaden udgøres af kirkegården.
Ved anlæg af kunstpladsen og et nybyggeri på handelsskolegrunden er der mulighed for at gøre Slotsgade til noget helt særligt. Der bør skabes en markant grøn gade.

Slotsgade set fra Handelsskolen mod Torvegade.

Belægningstype D Trafikerede gader.

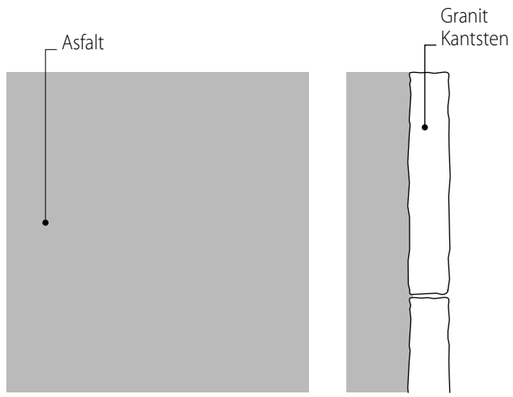

Slotsgade set fra Torvegade.

Slotsgade set ved Habdelsskolen mod Vestervold.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

Vestervold

Ved enden mod Slotsgade præges Vestervold på den højre side af Sct. Jacobi-byggeriet, og på den modsatte side er der meget grønt. Det anbefales at få skabt en sammenhæng i det grønne udtryk.
På den lille plads ved Slotsgade foreslås et kunstværk opstillet.

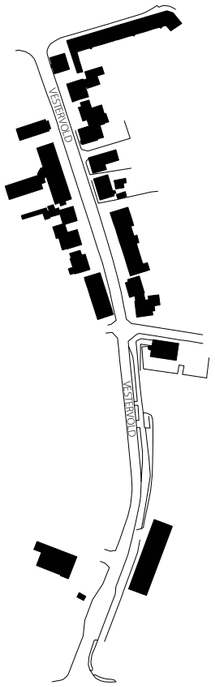

VESTERVOLD

Gade længde: ca. 430 meter
Gade bredde: 12 meter
Gade areal: ca. 5250 m2
Antal gadelamper: - stk.
Afstand mellem mast: ca. - meter

Vestervold set fra Sct. Jacobi mod Kærvej.

Vestervold set fra Skolevej mod Kærvej.

Vestervold set fra Slotsgade.

Belægningstype D Trafikerede gader.

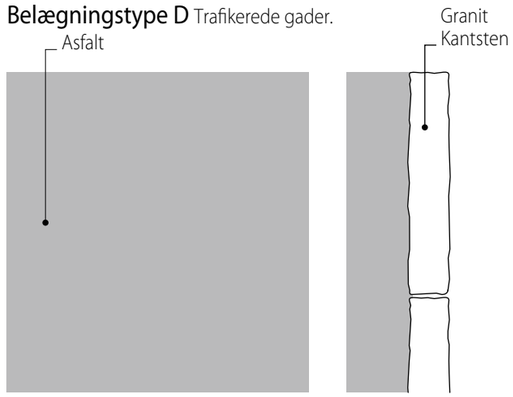

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

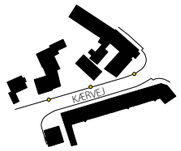

KÆRVEJ

Gade længde: ca. 90 meter
Gade bredde: 12 meter
Gade areal: ca. 3200 m2
Antal gadelamper: 3 stk.
Afstand mellem mast: ca. 28 meter

Kærvej
Består alene strækningen fra Vestervold til Vesterport/Vestergade. På den ene side er der tale om et nyere byggeri i 1 ½ plan. På den anden side enkelte rødstensbygninger. Det anbefales også at give vejen et grønnere udtryk.

Kærvej set fra Vestergade.

Kærvej set mod Vestergade.

Belægningstype D Trafikerede gader.

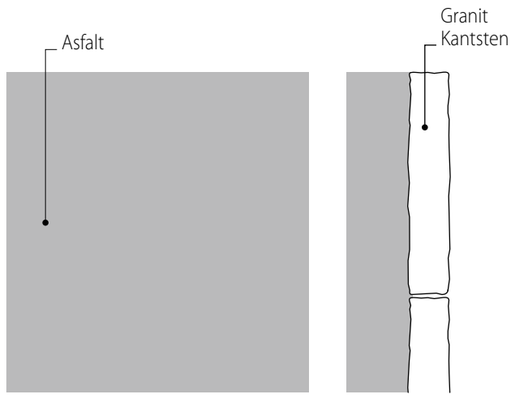

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR BÆNK

Uden for den bevaringsværdige del af byen foreslås Orthobænken opsat.
Bænken kan indgå i samspil med ældre og en mere moderne arkitektur.

Produktnavn
ORTHO 1800 N med trælister i ask.

Tekniske specifikationer
Højde 78 cm
Dybde 52 cm
Bredde 180 cm
Stel lakeres sort RAL 9005 glans 40
Trælister i oliebehandlet ask

Placering og Monteringe.
Bænken placeres vandret.
Bænken er nedstøbt.

Drift og vedligeholdelse
Afvaskning efter behov, dog mindst en gang om året med børste og varmt sæbevand, efterfulgt af afskylning med koldt vand.
Ved hærværk og nedslidning kan træstykkerne udskiftes.

Producent
Inventarrum
Håndværkervej 14
7000 Fredericia
45 75 56 47 00

Sort grå
RAL 7021

Ask

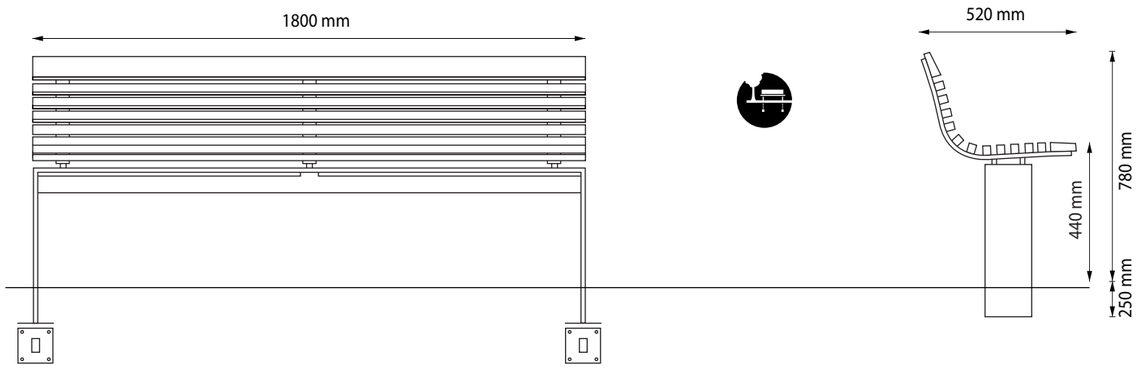

ORTHO Bænk 1800 N

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR LÆSKÆRM

Det er valgt en enkel læskærm, der harmonerer med det øvrige moderne byinventar og er i samme serie, som den før omtalte Orthobænk.

Produktnavn
Ortho Læskærm

Tekniske specifikationer
Rammen er et alu profil 80 x 80 pulverlakeret i RAL 7016.
Siderne er i 10 mm hærdet glas.
Tag udført i tagpap eller alu/stålplader og med lofter i hvid fibercement eller kompaktlaminat.

Placering og montering.
Læskærm monteres til et nedstøbt betonfundament.

Producent
Inventarium
Håndværkervej 14
7000 Fredericia
75 56 47 00

Anthracit grå
RAL 7016

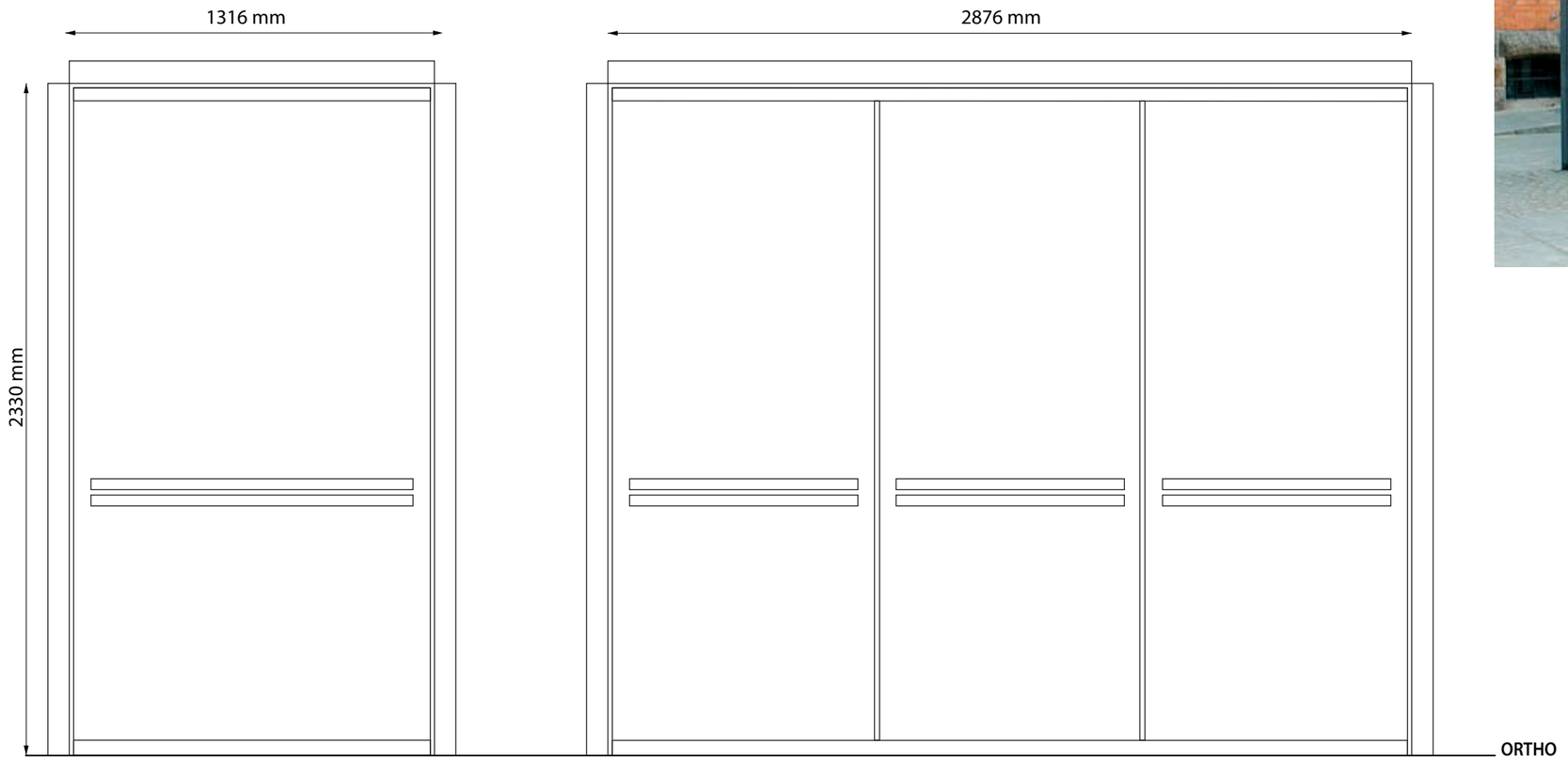

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR PARKVIEW FILIGRANMAST

Til Torvet på parkeringarealer og det moderne Varde, er der valgt en skulpturel og smuk mast, der med sin uplight lyseffekt fremhæver mastens karakteristiske filigranstruktur og derved skaber en spændende lysoplevelse i byrummet.

Armaturet ParkView harmonerer godt med filigran masten og lyskilden er LED. Det er derfor muligt at lave retningsstyret lys der minimerer blænding mm. og det har næsten ingen vedligeholdelse og er energibesparende.

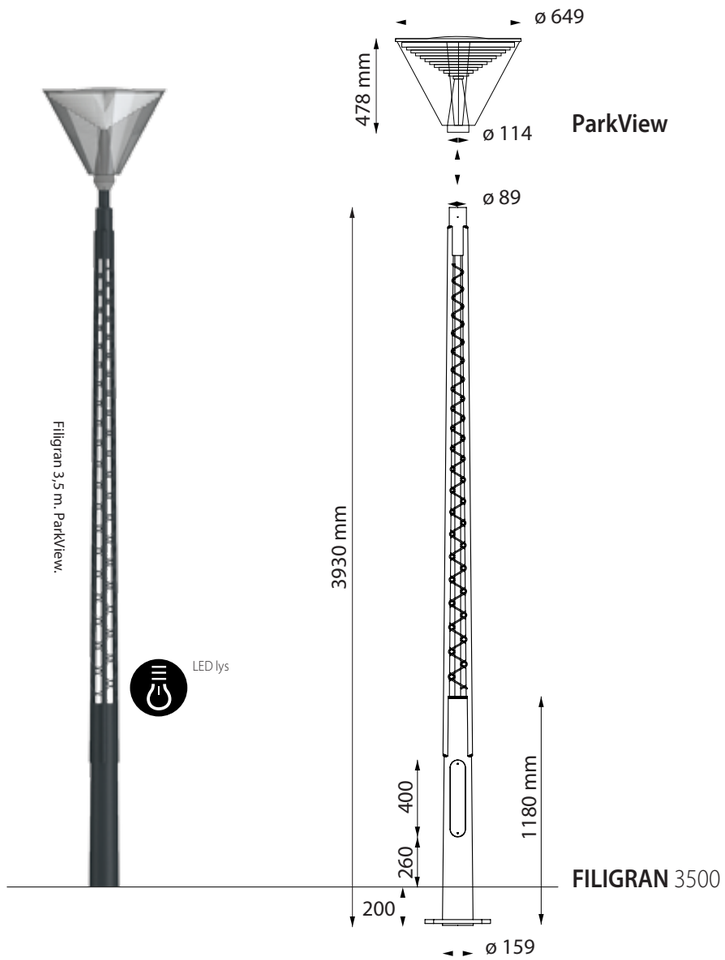

Produktnavn
Filigran 3500 med uplight i bundrør.

Tekniske specifikationer.
Konisk/cylindrisk sømløs rør med påsvejste hjørnejern og gitter.
Lakeret i RAL 7016.

Placering og montering.
Fastgøres på sokkel.

Producent Filigran
Alfred Priess
Sevelvej 51
7830 Vinderup
97 44 10 11

Producent ParkView
Philips Lightning
Frederikskaj 6
1780 København V
33 29 33 33

Anthracit grå
RAL 7016

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

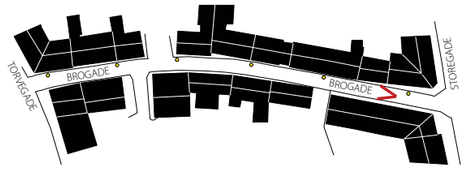

BROGADE

Gade længde: ca. 134 meter
Gade bredde: 5 meter
Gade areal: ca. 710 m2
Antal gadelamper: 6 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Brogade

Flertallet af husene i gaden består af 1 ½ -plans byhuse, men for enderne af gaden skifter bebyggelsen karakter. Her er bygningerne af yngre og højere karakter end i midten af gaden. Brogade er også karakteriseret ved en del gadebrud, da der for år tilbage er foretaget nedrivninger af bygninger.

Gaden indeholder alene beboelseslejligheder.

Gaden, der har ensrettet trafik fra Storegade mod Torvegade, har nogen gennemkørende trafik. Der er også lidt trafik til parkeringspladserne bag Kræmmerpassagen. Denne trafik forekommer overflødig, idet trafikanterne i stedet kan benytte Torvegade. Det foreslås at ensrette trafikken fra Torvegade/Slotsgade, således som det tidligere har været tilfældet. Endvidere foreslås, at trafikken ikke gøres gennemkørende, men forbeholdes personer med ærinde i gaden, herunder til Kræmmerpassagen.

Gaden er belagt med asfalt og belysning i form af høje el-master.

Brogade fra Torvegade mod Storegade.

Brogade fra Storegade mod Torvegade.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A, evt. med et bardunbånd i granit. Forsynet med Vardelampen (Hess Magdeburg) i form af en mast og en vægudgave.

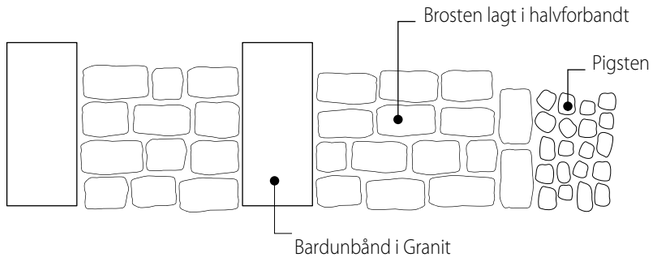

Brogade set fra Torvegade.

Brogade set fra Storegade.

VISUALISERING **BROGADE**

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

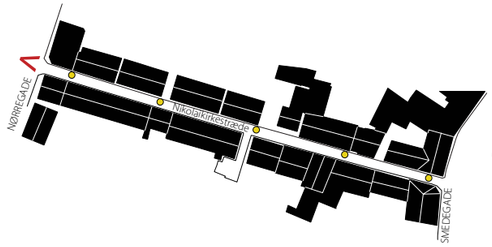

NIKOLAIKIRKESTRÆDE

Gade længde: ca. 135 meter
Gade bredde: 4 meter
Gade areal: ca. 515 m2
Antal gadelamper: 5 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Nikolaikirkestræde
Gaden består udelukkende af mindre beboelsesejendomme i 1 ½ plan.

Gaden har Vardes mest intime købstadspræg. Gaden er belagt med brosten og pigsten og er forsynet med væglamper og en enkelt standerlampe. Alle af en karakter som kendes fra bevaringsværdige bymiljøer.

Gaden fremstår som et forbilledligt eksempel.

Nikolaikirkestræde set fra Nørregade.

Vardelampe.

Nikolaikirkestræde set fra Smedegade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

TORVEGADE 2. DEL

Gade længde: ca. 165 meter
Gade bredde: 12 meter
Gade areal: ca. 2100 m2
Antal gadelamper: 7 stk.
Afstand mellem mast: ca. 22 meter

TORVEGADE 3. DEL

Gade længde: ca. 70 meter
Gade bredde: 10 meter
Gade areal: ca. 770 m2
Antal gadelamper: 5 stk.
Afstand mellem mast: ca. 15 meter

Torvegade

Gaden har sit forløb fra enden af viadukten til Torvet. Gaden er delt i 3 dele. Den del, der går fra det store kryds ved viadukten til åen indgår ikke i denne beskrivelse.
Den anden del går fra åen til Brogade/Slotsgade. Den 3. del af Torvegade udgøres af strækningen fra Brogade/Slotsgade til Torvet. Bygningerne her er alle i 2- 2,5 etager med typisk butik i stueetagen samt kontor eller beboelse på de øvrige etager.

Sidstnævnte del af Torvegade præges på den højre side af gaden af funkisbygningen "Brohuset". Derefter af en bygning fra tiden med Villadsens automobilhandel og derpå bebyggelsen Ågården. De resterende ejendomme op mod Brogade består dels af et par pæne villaer og dels af bygninger, der med fordel kan nedrives og erstattes af et nybyggeri, der kan danne en pæn harmoni med det byggeri og det kunsttorv, der forventes etableret på den modsatte side af gaden.

Gadens venstre side fra åen er alene bebygget med en pæn rødstensvilla, der oprindelig var lægebolig og konsultation. Den resterende del er ubebygget og betegnes i daglig tale som "Shell-grunden", efter den tidligere tankstation, der var placeret her.

Belægningen er asfalt og belysningen er høje standerlamper.

Her foreslås, at belægningen på denne del af strækningen udføres i samme stil som den resterende del af Torvegade fra Brogade/Slotsgade til Torvet. Derved vil der fra åen dannes en markant og meget smukkere overgang til den centrale del af Varde. Belysningen bør være som belysningen i den resterende del af Torvegade.

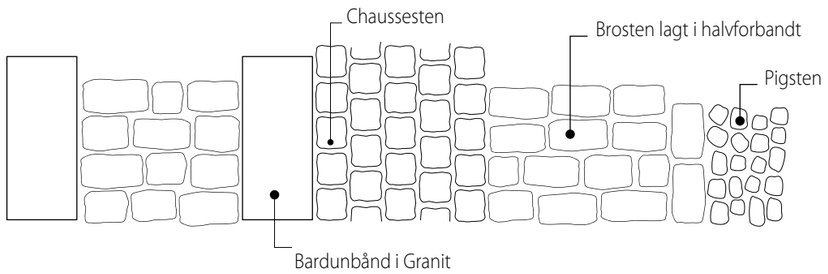

Torvegade set fra Slotsgade/Brogade mod Torvet (3. del).

Torvegade set fraTorvet (3. del).

Torvegade set fra broen (2. del).

Torvegade set fra brogade mod åen (2. del).

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

Kræmmergade (Gågade)

Den smalle gågade mellem Torvegade og Storegade må betragtes som byens førende handelsgade. Butikkerne suppleres af butikkerne i den lille overdækkede butiksarkade "Kræmmerpassagen".

Ved slutningen af gaden mod Torvegade er der 2 nyere byggerier, der primært huser Nordea samt på den anden side af gaden en stor isenkræmmerforretning. I midten af gaden er der også nybyggeri på hjørnet ved Fiskergade ud mod Murtfeldts Plads. Der er mange oprindelig pæne repræsentanter for bygningskulturen i Varde på denne handelsgade. Flere af ejendommene lider dog under mere eller mindre voldsomme ombygninger. En ændret belægning og belysning kombineret med nogle restaureringer af ejendommene samt en øget opmærksomhed omkring skiltning og gadestativer samt renholdelse af gaderummet, vil give meget til at forøge indtrykket af oplevelsen af bymiljøet.

Her foreslås, at belægningen på denne del af Vestergade udføres i samme stil som stykket mellem Torvegade fra Brogade/Slotsgade til Torvet. Derved vil der dannes en meget smukkere og harmonisk overgang til Torvet.
Belysningen bør være den samme som på Torvet og Torvegade.

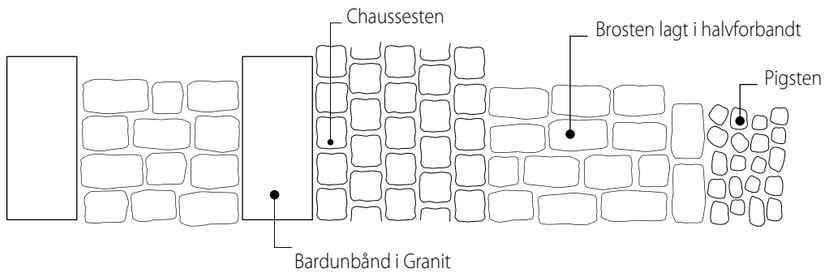

KRÆMMERGADE (GÅGADE)

Gade længde: ca. 158 meter
Gade bredde: 5-6 meter
Gade areal: ca. 800 m2
Antal gadelamper: - stk.
Afstand mellem mast: - meter

Kræmmergade set fra Torvet.

Kræmmergade set fra Fiskergade mod Torvet.

Kræmmergade set fra Storegade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

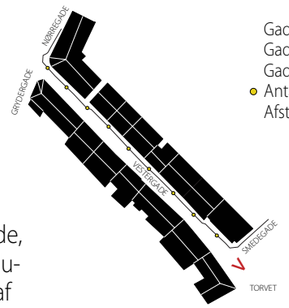

VESTERGADE (GÅGADE)

Gade længde: ca. 140 meter
Gade bredde: 7 meter
Gade areal: ca. 1000 m2
Antal gadelamper: 9 stk.
Afstand mellem mast: ca. 15 meter

Vestergade (Gågade)

Den anden del af Vestergade fra Grydergade/Nørregade til Torvet er gågade, og domineres ved gadens indgang af den gamle købmandsgård "Den Pallu-danske Gård", der primært er indrettet til beboelse, og på den anden side af den tidligere Apotekerbygning, der nu huser Nykredit samt tandlæge. Bygningerne i gågaden er pæne repræsentanter for købstadsarkitekturen. Desværre er der for en del af bygningernes vedkommende foretaget flere arkitektonisk uheldige ombygninger for enkeltes vedkommende i endog meget voldsom grad.

Belægningen på gågaden består af fliser samt belysning i form af standerlamper. I gaden er der opsat en række skulpturbænke, udformet i granit.

Gaden indgår sammen med Kræmmergade som en af Vardes to vigtigste handelsgader.

Her foreslås, at belægningen på denne del af Vestergade udføres i samme stil som stykket mellem Torvegade fra Brogade/Slotsgade til Torvet. Derved vil der dannes en meget smukkere og harmonisk overgang til Torvet. Belysningen bør være den samme som på Torvet og Torvegade.

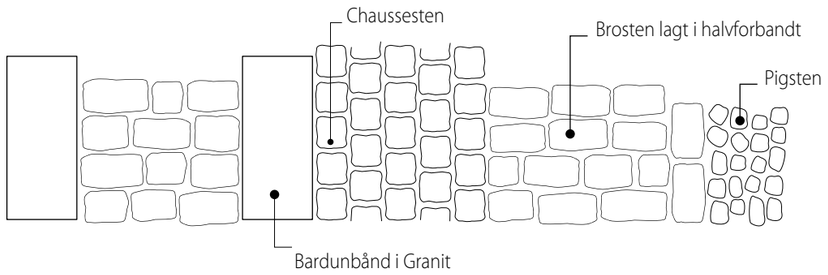

Vestergade set fra Torvet mod Grydergade/Nørregade.

Skulpturbænk.

Skulptur pullert.

Vestergade set fra midten mod Torvet.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

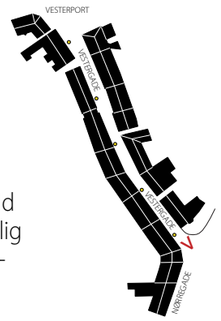

VESTERGADE 1. DEL

Gade længde: ca. 150 meter
Gade bredde: 7 meter
Gade areal: ca. 1130 m2
Antal gadelamper: 5 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Vestergade

Gaden forbinder Nørrevold med Torvet. Den første del af gaden fra Nørrevold til Nørregade består typisk af 1 ½ plans og 2-2 ½ plans bygninger af oprindelig solid købstadsmæssig karakter. På flere af bygningerne er der dog i dag foretaget en række mere eller mindre "uheldige" ombygninger, der har trykket oplevelsen af gaden ned på et relativt lavt niveau.

Gaden er i dag belagt med asfalt på og forsynet med el-master.
Der er en del trafik i forbindelse med det store parkeringsanlæg bag gågadedelen af Vestergade.

Vestergade set fra Grydergade/Nørregade mod Vesterport.

Vestergade set fra Kærvej.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit.
Vardelampen opsættes som standermast.

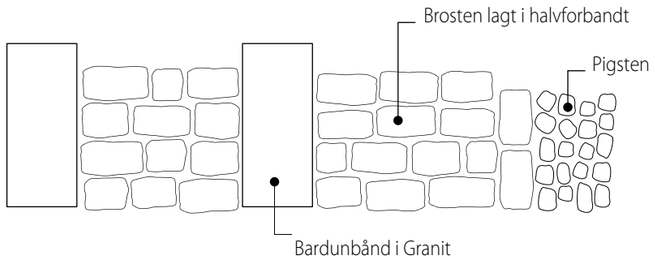

VISUALISERING **VESTERGADE**

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

Grydergade

Gaden er en af de meget korte i byen. Den strække sig fra Vestergade til Skolevej/Kirkepladsen. Ved Vestergade prydes gaden af 2 smukke bygninger - Den Palludanske Gård og Hanne Langes ejendom. Det er begge ejendomme i 2 ½ plan , mens resten af gaden primært består af 1 ½ plans huse.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit. Vardelampen opsættes som standermast og som væghængt.

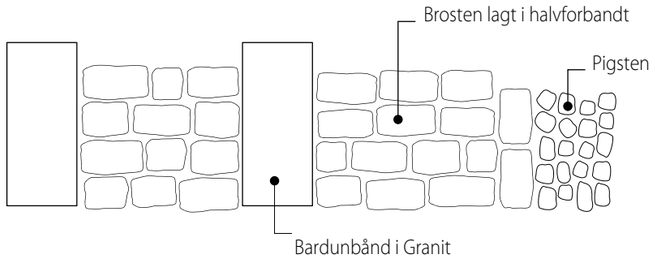

GRYDERGADE

Gade længde: ca. 100 meter
Gade bredde: 4,5 meter
Gade areal: ca. 490 m2
- Antal gadelamper: 4 stk.

Afstand mellem mast: ca. 22 meter

Grydergade set fra Vestergade.

Grydergade set fra midten mod Sct. Jacobi og Skolevej.

Grydergade set fra Skolevej mod Vestergade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

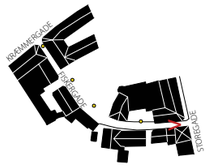

Fiskergade

Den lille brostensbelagte gade snor sig i en bue fra det gamle Lohses Boghandel i Storegade til Kræmmergade. På denne del af gaden er der på den højre side fra Storegade foretaget modernisering af bygningerne før den store parkeringsplads, der støder op til gårdarealet i Den Kampmannske Gård. Bygningerne er i op til 2 ½ etage. Parkeringspladsen er mod Fiskergade afgrænset af en høj mur.

Der er udarbejdet lokalplanforslag for en randbebyggelse af parkeringspladsen. Den venstre side af gaden består af huse i 2 plan og et enkelt i 2 ½ plan. I nr. 5 er der tale om et gammelt byhus i èn etage. Flere af husene på denne side er restaurerede de seneste år. En restaurering af de sidste 2-3 huse i gaden vil løfte denne til et meget fint niveau.

Gaden er brolagt med belægningstype A .Betonen langs husfacaderne bør ophugges og erstattes med pigsten.
Vardelampen opsættes som standermast og som væghængt.

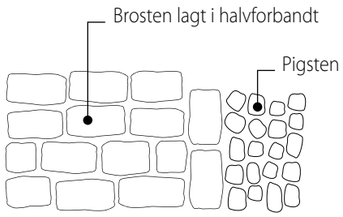

FISKERGADE MOD STOREGADE 1. DEL

Gade længde: ca. 100 meter
Gade bredde: 3-5 meter
Gade areal: ca. 380 m2
- Antal gadelamper: 4 stk.

Afstand mellem mast: ca. 22 meter

Fiskergade set fra Storegade.

Fiskergade set fra nr. 5 mod Storegade.

Gammelt foto fra Fiskergade set mod Storegade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

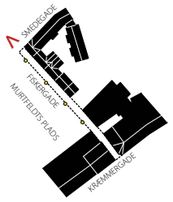

Fiskergade

Gaden fortsætter på den anden side Kræmmergade til Smedegade.
På denne sidste del er der næsten ikke tale om en gade, men snarere en afgrænsning med en række huse, der ligger op til parkeringspladsen på Murtfeldts Plads.

I første række foreslås en beplantning med bøgehække ind mod parkeringspladsen. Desuden en udskiftning af flisebelægningen til en brostensbelægning. Kombinationen med hække og belægning vil give lidt mere karakter af en gade og en bedre overgang til den anden del af Fiskergade.

Parkeringspladsen kan med fordel ændres til grøn plads og med et underjordisk parkeringsanlæg i stedet.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit.
Vardelampen opsættes som standermast.

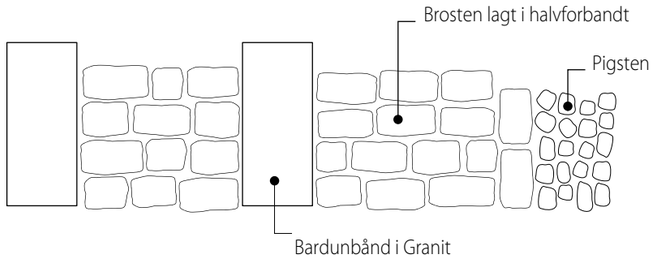

FISKERGADE MOD SMEDEGADE 2. DEL

Gade længde: ca. 90 meter
Gade bredde: 3-4 meter
Gade areal: ca. 235 m2
- Antal gadelamper: 4 stk.

Afstand mellem mast: ca. 15 meter

Fiskergade set fra Smedegade mod Kræmmergade.

Fiskergade set fra Slagterigade mod Smedegade.

Fiskergade set fra Kræmmergade mod Smedegade.

VISUALISERING **FISKERGADE**

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

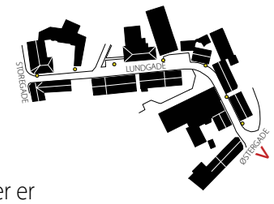

Lundgade

Gaden forbinder i en meget kraftig bue Østergade med Storegade. Der er flere pæne 1 ½ plans huse i gaden. El-værket, et plejehjemsbyggeri og en forretningsejendom ved Storegade har over årene sat sit præg på gaden.

Den lille plads op mod Østergade foreslås forsynet med et kunstværk.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit. Vardelampen opsættes som standermast.

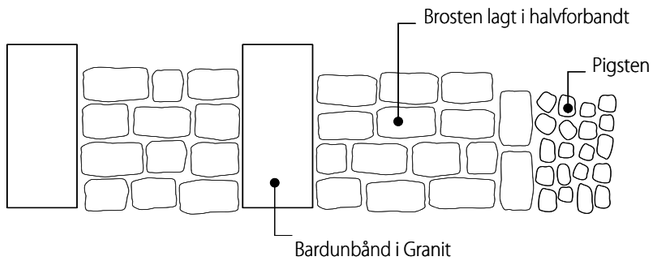

LUNDGADE

Gade længde: ca. 170 meter
Gade bredde: 5 meter
Gade areal: ca. 1040 m2
Antal gadelamper: 7 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Lundgade set fra Østergade.

Lundgade set fra Storegade.

Lundgade set fra Østergade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

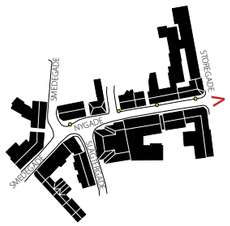

NYGADE

Gade længde: ca. 92 meter
Gade bredde: 6 meter
Gade areal: ca. 730 m2
Antal gadelamper: 4 stk.
Afstand mellem mast: ca. 24 meter

Nygade

Gaden prydes ved Storegade af H. F. Hansens smukke ejendom i 2 ½ etage. Og på samme side afsluttes gaden mod Smedegade af Jydske Vestkystens tidligere ejendom, også i 2 ½ plan og nu ombygget til boligformål.

I midten af gaden er der indkørsel til parkeringspladsen Sct. Nicolai Kirkeplads. Den høje af bygningerne prydes af et gavlmaleri af Bjarke Regn Svendsen.

Den modsatte side af gaden domineres af telefonhusbygningen.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit. Vardelampen opsættes som standermast.

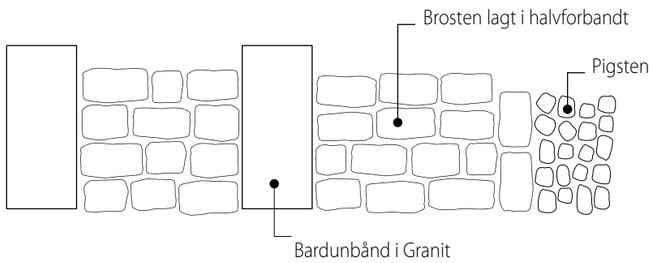

Nygade set fra Storegade.

Nygade set mod Storegade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

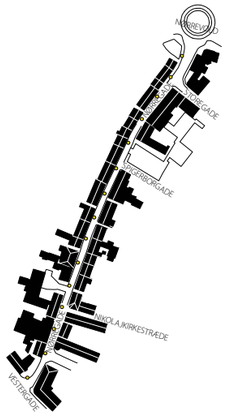

NØRREGADE

Gade længde: ca. 325 meter
Gade bredde: 6-8 meter
Gade areal: ca. 2500 m2
Antal gadelamper: 15 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Nørregade

Her har vi en af byens lange gadeforløb - fra Storegade til Vestergade. Ved indgangen til Storegade ligger der en stor pudset bygning, der oprindeligt var hotel, men nu anvendes som politistation. På modsatte side er der en lille plads med skulpturen "Kalv", udført af Nikolaus Wehding.

Ellers er gaden præget af rigtig mange 1-1 ½-plans huse. Mange af disse er moderniseret lidt hårdhændet ved en større samlet renovering for en del år siden. Mod Vestergade afsluttes gaden af den pæne, gamle apoteker-bygning, og på modsatte side er den sidste ejendom i 2011 blevet ført tilbage til sit oprindelige udseende. På den side er der en lille plads, som vi anbefaler en omlægning af. Her placeres et kunstværk.

Der er gennem årene foretaget en række nedrivninger af huse i gaden. Dette har ført til, at der er frit kig til den smukke gule bygning Junie Auguste Hansens Stiftelse. Ved Spigerborgade er det blevet til en mindre parkerings-plads. Et ungdomsboligbyggeri har afløst en af de rigtig gamle bebyggelser i gaden og har samtidig givet adgang til parkeringsanlægget Fogtmanns Plads, der støder op til bagsiden af gågadedelen af Vestergade.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit. Vardelampen opsættes som standermast.

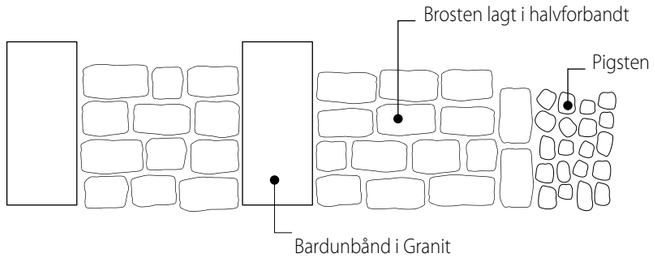

Nørregade set fra midten mod Østervold.

Nørregade set fra Spigerborgade mod Vestergade.

Nørregade set fra Østervold.

Nørregade set fra midten mod Vestergade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

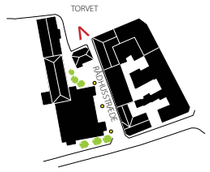

Rådhusstræde

Strækker sig fra Torvet til Slotsgade. Ved indgangen til strædet ligger den fredede bygning Sillasens Hus, hvor der er indrettet restaurant. Strædet domineres på hele den ene side af det tidligere Hotel Varde, og på den anden side af biblioteksbygningen.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit. Vardelampen opsættes som standermast og som væghængt.

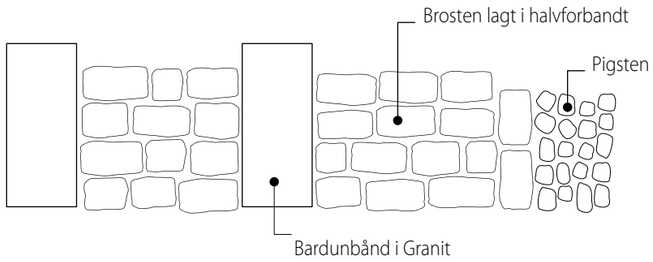

RÅDHUSSTRÆDE

Gade længde: ca. 64 meter
Gade bredde: 4-7 meter
Gade areal: ca. 400 m2
Antal gadelamper: 3 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Rådhusstræde set fra Torvet.

Rådhusstræde set fra Slotsgade.

Rådhusstræde set fra Torvet.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

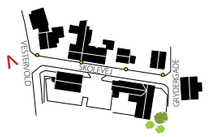

SKOLEVEJ

Gade længde: ca. 90 meter
Gade bredde: 10 meter
Gade areal: ca. 840 m2
Antal gadelamper: 4 stk.
Afstand mellem mast: ca. 25 meter

Skolevej

Strækker sig fra Vestervold til Kirkepladsen/Grydergade. På hjørnet på den højre side ved Vestervold ligger en 2 ½ - etages bygning, oprindelig anvendt som Teknisk Skole. I dag en del af Sct. Jacobiprojektet, hvor denne del ikke er færdiggjort. Der er et større hul ind til det andet hus på vejen. Denne bygning er smukt moderniseret som et led i Sct. Jacobi-projektet, og ejendommen huser nu Turistkontoret. Der har været tanker om opførelse af en række 1 ½ planshuse på denne strækning. På modsatte side af gaden er der en række bygninger, som primært er rødstensbygninger, opført i 1900-tallet, og som afviger fra det tilstødende byggeri i Grydergade.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype C.
Vardelampen opsættes som standermast.

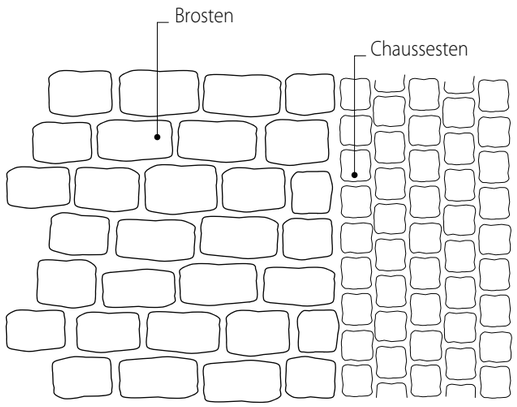

Skolevej set fra Grydergade mod Vestervold.

Skolevej set fra Vestervold.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

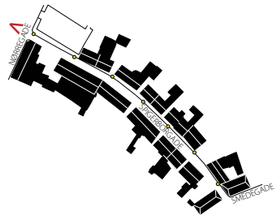

SPIGERBORGADE

Gade længde: ca. 170 meter
Gade bredde: 6-9 meter
Gade areal: ca. 1080 m2
Antal gadelamper: 7 stk.
Afstand mellem mast: ca. 27 meter

Spigerborgade

Gaden, der er brostensbelagt, løber fra Nørregade til Smedegade. I enden mod Nørregade domineres gadeforløbet af parkeringspladsen og en tidligere fabriksbygning i 3 plan. En modernisering af denne bygning vil være med til at løfte indtrykket af gaden, der i øvrigt hører til en af de mere charmerende i Varde.

I den del af gaden, der slutter ved Smedegade, ligger bygningerne, der tidligere har huset Lassens maskinfabrik og senest blikkenslager Rupert Iversens forretning. Den igangværende modernisering af disse vil bidrage til en smukkere gade.

De fleste huse i gaden er typiske for indre by, og der findes flere rigtig velbevarede ½ plans huse.

Gaden er brolagt med belægningstype C.
Vardelampen opsættes som standermast og som væghængt.

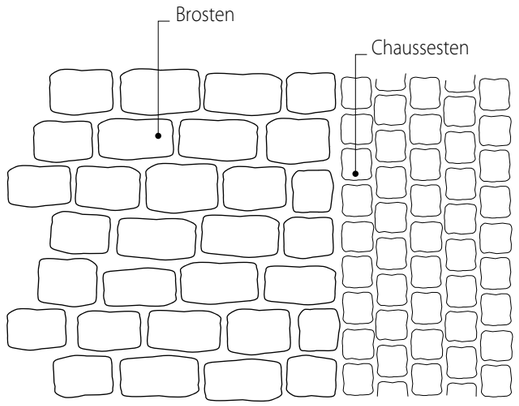

Spigerborgade set fra Nørregade .

Spigerborgade set fra Smedegade .

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

Slagterigade

Den lille buede gade fra Fiskergade til Smedegade står i en skarp kontrast til det typiske bymiljø i Varde. Med udsigt til bagsiden af biografbygningen, trådhegn til håndværksvirksomhed og telefonhusbygningen på den ene side og et standard nybyggeri af boliger til den anden side, er det ikke denne gade, som bidrager til den gode oplevelse af byen.

Der kræves omfattende ændringer for at opnå et godt indtryk af gaden.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype C.
Vardelampen opsættes som standermast.

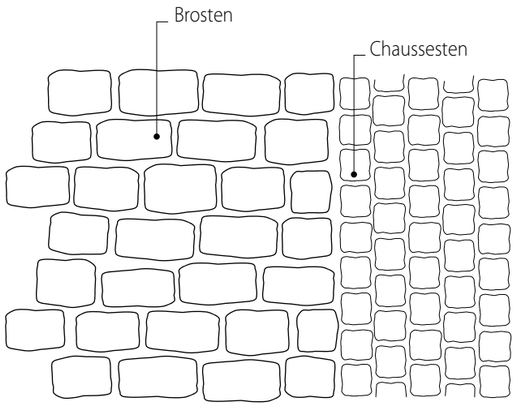

SLAGTERIGADE

Gade længde: ca. 80 meter
Gade bredde: 7 meter
Gade areal: ca. 550 m2
Antal gadelamper: 3 stk.
Afstand mellem mast: ca. 20 meter

Slagterigade set fra Fiskergade.

Slagterigade set fra Smedegade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

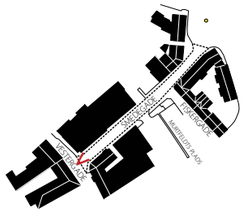

Smedegade

Gaden, der forbinder Vestergade med Storegade, består af 2 dele. Den ene del mod Vestergade med den tidligere hovedsædebygning for Varde Bank, nu Sydbank og på modsatte side med en 3-etagers gulstensbygning, hvor der i mange år har været optikerbutik samt kontorer og boliger. Denne bygning fortsætter med 2 restaurant- og diskoteksbygninger.

For enden af disse bygninger kommer der på begge sider parkeringspladser. Det vil kunne give midtbyen nogle åndehuller, såfremt parkeringspladserne bliver ændret til grønne områder, og der i stedet bliver anlagt underjordisk parkering.

Gaden ønskes brolagt med belægningstype C (Gågaden til og med Sydbank).
Resten af gaden ønskes belagt med belægningstype A.
Vardelampen opsættes som standermast.

Belægningstype C

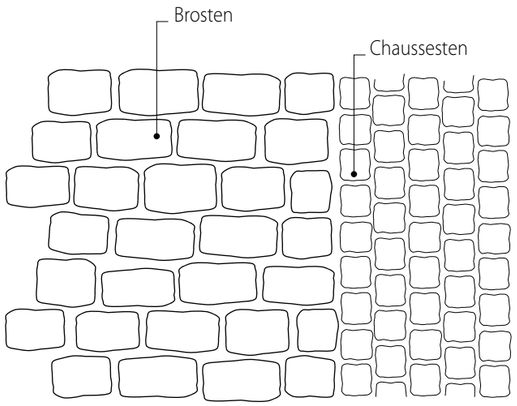

Belægningstype A

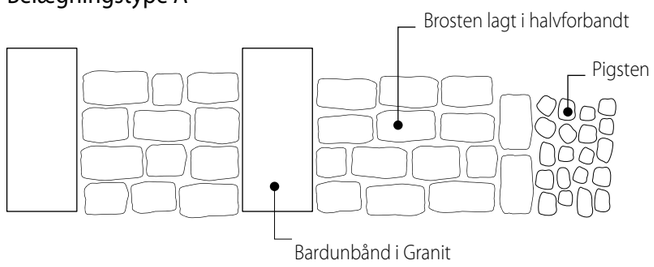

SMEDEGADE MOD VESTERGADE 1. DEL

Gade længde: ca. 110 meter
Gade bredde: 7-10 meter
Gade areal: ca. 950 m2
- Antal gadelamper: - stk.

Afstand mellem mast: ca. - meter

Smedegade set fra Vestergade.

Smedegade set fra Nygade mod Vestergade.

Smedegade set fra midten mod Nygade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

DE ENKELTE GADER

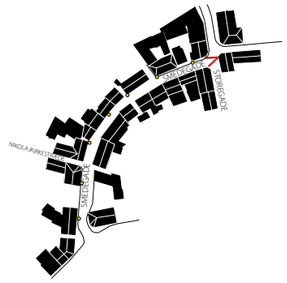

Smedegade

Den andel del af Smedegade, der løber fra krydset ved Nygade til Storegade, har en rund bue i gadeforløbet. Mod Nygade ligger bygningen, der tidligere husede Jydske Vestkystens lokalredaktion, og på modsatte side er der flere typiske rødstensejendomme fra 1900-tallet. Der er indkørsel til parkeringsanlægget Fogtmanns Plads. I gaden er der flere udmærkede repræsentanter for 1800-tallets typiske mindre byhuse. Ved enden mod Storegade ligger der 2 ½-plans bygninger. Den ene af disse bygninger huser et bageri, og denne bygning vil ved en restaurering og skiltesoignering kunne bidrage til et gadeløft.

Gaden tænkes brolagt med belægningstype A evt. med et bardunbånd i granit. Vardelampen opsættes som standermast.

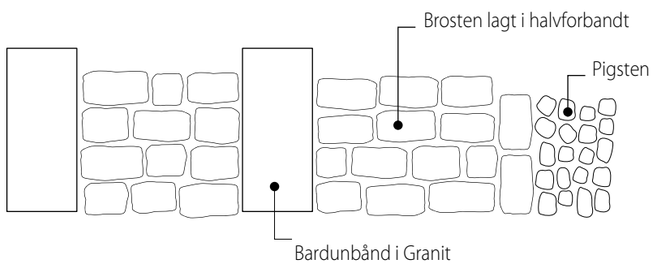

SMEDEGADE MOD STOREGADE 2. DEL

Gade længde: ca. 160 meter
Gade bredde: 7 meter
Gade areal: ca. 1200 m2
Antal gadelamper: 7 stk.
Afstand mellem mast: ca. 25 meter

Smedegade set fra Storegade.

Smedegade set fra midten mod Storegade.

Smedegade set fra Nygade mod Storegade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BELÆGNINGSFORSLAG TIL GÅGADERNE

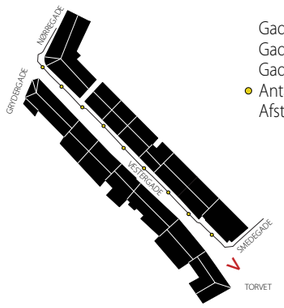

VESTERGADE (GÅGADE)

Gade længde: ca. 140 meter
Gade bredde: 7 meter
Gade areal: ca. 1000 m2
Antal gadelamper: 9 stk.
Afstand mellem mast: ca. 15 meter

KRÆMMERGADE (GÅGADE)

Gade længde: ca. 158 meter
Gade bredde: 5-6 meter
Gade areal: ca. 800 m2
Antal gadelamper: - stk.
Afstand mellem mast: - meter

Gågaderne

Som før beskrevet ønskes der en ny belægning i Gågaderne. Her er vist 2 forslag der begge har chaussesten langs butikfacaden så man får niveuafri adgang.

Forslag 1

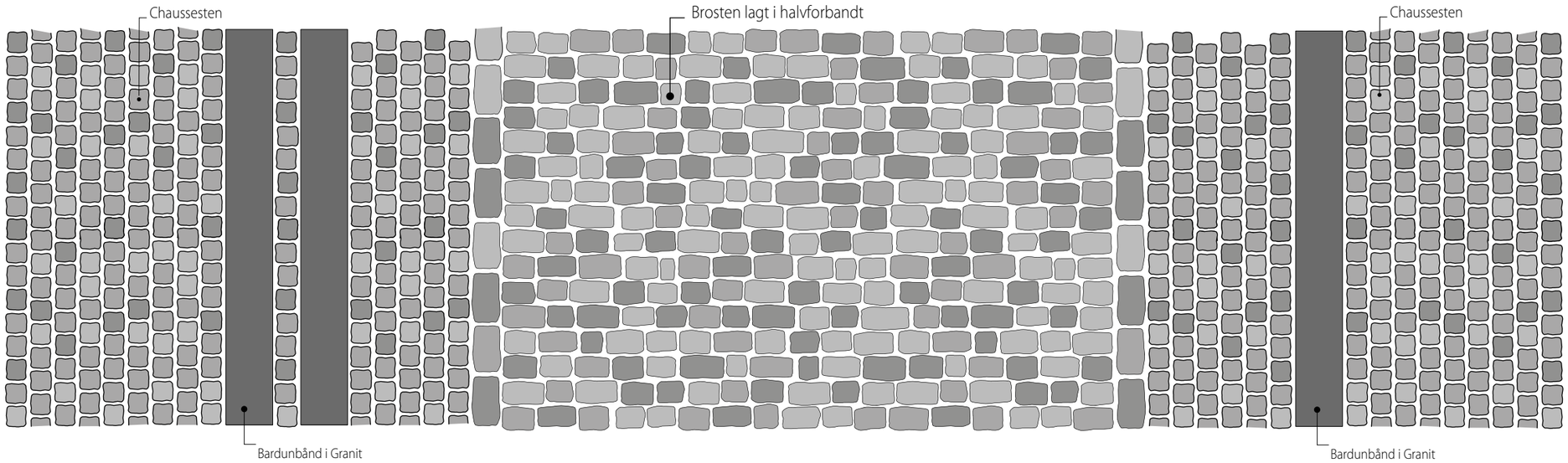

Forslag 2

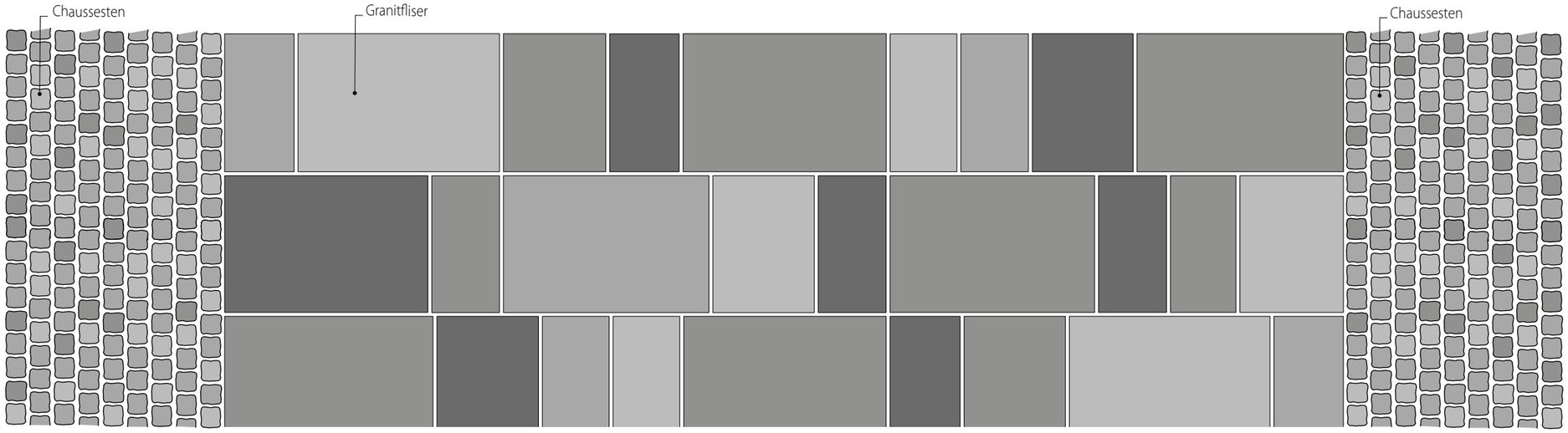

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

PASSAGER

Passagen Sct. Nicolai Kirkeplads/Smedegade

Gade længde: ca. 30 meter
Gade bredde: 2,5 meter
Gade areal: ca. 75 m2
Antal gadelamper: - stk.
Afstand mellem mast: - meter

Passager
Der er ganske mange passager i bymidten. Ved at tilføre ny belægning og belysning på disse, vil det appellere til, at man går på oplevelse i byen.

Passagen som her er vist, forbinder Sct. Nicolai Kirkeplads med Smedegade, og ligger i forlængelse med Nicolaikirkestræde.

Passagen tænkes brolagt, med belægningstype A
Vardelampen opsættes som væghængt.

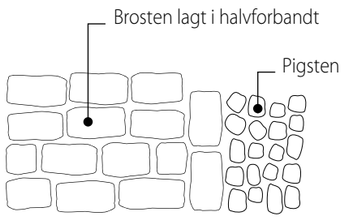

Passagen før.

Passagen efter.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

PASSAGER

Arnbjerggade passagen set fra Storegade.

Nørrevold passage mod Nørregade.

Nørrevold passage mod Nørregade.

Nørrevold passage.

Nørrevold passage.

Passage i Slotsgade over for Rådhusstræde..

Passage i Nørregade mod Nørrevold.

Passage Vestervold ved Stålværket.

Passagen ved Ågården ved Torvegade.

Passagen ved Kvickly i Storegade.

Vestervold passage.

Vestervold passage.

Vestervold passage.

Passage i Østergade mod lunden.

Passage Østervold ved Kvickly mod Lundgade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

KUNSTEN PÅ PLADSERNE

Kunsten i byrummet beriger, forundrer og giver karakter til byen. Man kan med opsætning af kunst på pladser og torve skabe et rart samlingspunkt og et oplevelsesrigt bymiljø.

Eksempler på kunsten i Varde i dag

1. Kalven ved Nørregade og Nørrevold.
2. Skulptur ved biblioteket.
3. Vandkunst ved biblioteket.
4. Vandkunst ved biblioteket.
5. Rytterstatue af Frederik VII på Torvet.
6. Vandkunst på Torvet.
7. Skulptur ved Kræmmergade/ Torvegade.
8. Skulptur i Kræmmergade/ Danske Bank.
9. Kunst på Kvicklys bygning.
10. Skulptur ved biblioteket.
11. Skulptur i Kræmmerpassagen.
12. Skulptur ved Østervold/ Frisvadvej.
13. Skulptur på Kirkepladsen.
14. Skulpturer ved Kvickly.
15. Kunst på bygning i Kræmmergade.
16. Gavlmalerier ved Otto Frellos Plads.
17. Gavlmaleri i Nygade.

Forslag til nye kunstpladser.

18. Slotsgade/ Vestergade.
19. Torvegade/ Slotsgade.
20. Lundvej/ Østervold.
21. Lundvej/ Arnbjerg.
22. Lundgade/ Østergade.
23. Nørrevold/ Østervold.
24. Vestervold/ Kærvej.
25. Spigerborgade/ Nørregade.
26. Murfeldts´Plads.
27. Sydbank P-anlæg.
28. Fogtmanns Plads.
29. Nørregade Politistationen.
30. Nørrevold/ Nørregade.
31. Nørregade/ Vestergade.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

KUNSTEN PÅ PLADSERNE

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

VISUALISERING KUNSTEN PÅ PLADSERNE

VISUALISERING KUNSTEN PÅ PLADSERNE

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR BÆNK

Den velkendte og komfortable klassiske Københavnerbænk er tegnet tilbage i 1888. Den er som skabt til det brolagte og historiske byrum.

Bænken opstilles i de bevaringsværdige gader og på pladser.

Produktnavn
GH.10.1004 Classic Københavnerbænk, trædele malet og boltet til gavl.

Tekniske specifikationer
Højde 90 cm
Dybde 65 cm
Bredde 180 cm
Støbejern lakeres sort-grå RAL 7021 glans 40
Træ lakeres anthrazitgrå RAL 7016

Placering og montering
Bænken placeres vandret.
Bænken funderes på fast underlag.
På løst underlag kan bænken fastgøres med jordspyd

Drift og vedligeholdelse
Afvaskning efter behov, dog mindst en gang om året med børste og varmt sæbevand efterfulgt af afskylning med koldt vand.
Ved hærværk og nedslidning kan træstykkerne udskiftes, da de er boltet til gavlen.

Producent
GH form
Lundemarksvej 22
4300 Holbæk
59 44 09 90

Anthracit grå
RAL 7016

Sort-grå
RAL 7021

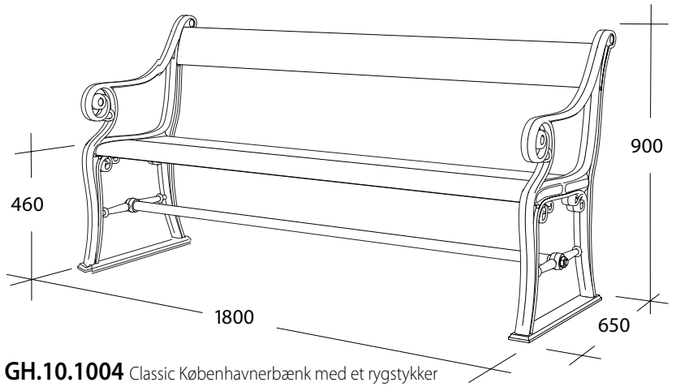

Fundering

GH.10.1004 Classic Københavnerbænk med et rygstykker

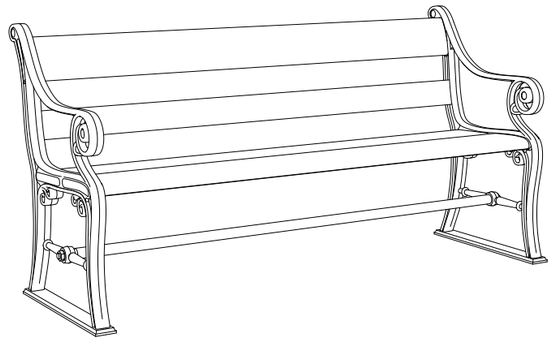

GH.10.1007 Classic Københavnerbænk med to rygstykker

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR PULLERT

En pullert er en fællesbetegnelse for forskellige lodretstående elementer, som benyttes til afspærring eller markering af områder.
Pulleter kan med fordel anvendes i fartdæmpede områder som gågader, pladser, parkeringsarealer og ved indkørsler med særlig indgang.

Der er valgt en pullert med et enkelt og klassisk udtryk som både kan indgå i den historiske bydel men også harmonere med den nyere arkitekur. Hvor det er påkrævet, kan pullerten demonteres.

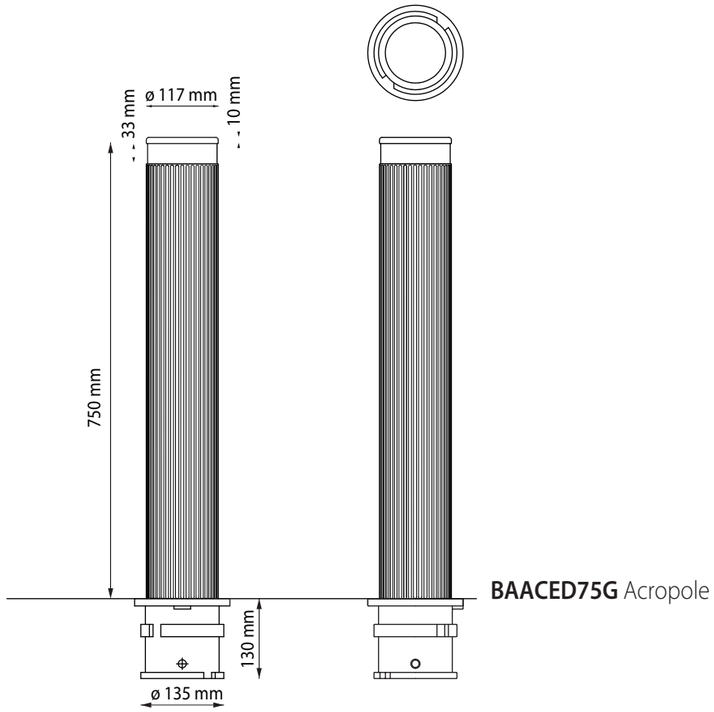

BAACED75G Acropole

Produktnavn
BAACED75G Acropole (120mm)

Tekniske specifikationer
Pullerten er udført i støbejern og pulverlakeret i sort-grå RAL 7021.

Placering og montering
Pullerten er monteret som vist på tegningen nedenunder.

Producent
Urbaco / G9 Udventar
Toldbodgade 96
8930 Randers
70 23 29 99

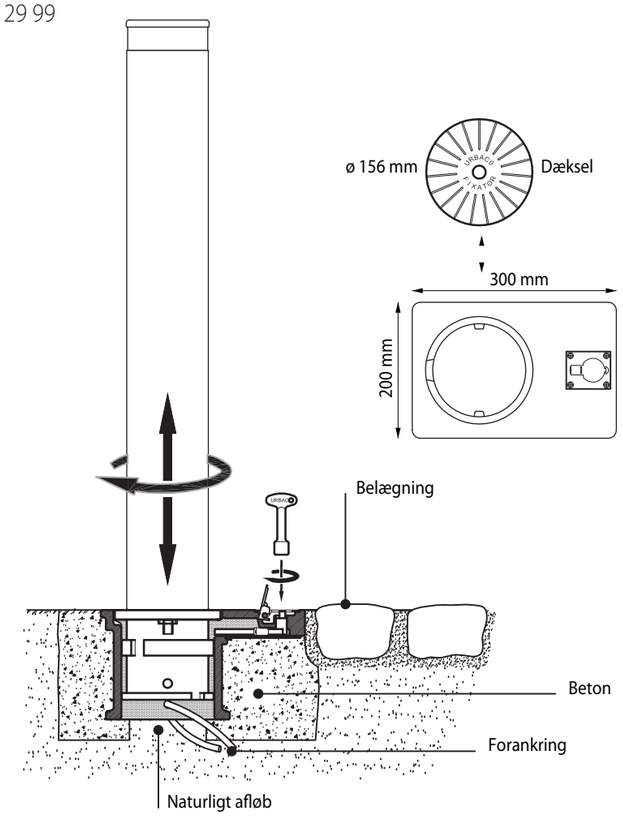

Sort-grå
RAL 7021

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR HALVAUTOMATISK PULLERT

Den bevæglige pullert bruges til at regulere adgangen på ønskede områder, fx: Parkeringspladser, vareleverancer, gågader, sikkerhed mm.
Den valgte model har samme riflede profilering som den stationær pullert. Den halvautomatiske pullert aktiveres med en nøgle og trykkes ned til gadeniveua ved hjælp af fodkraft. Pullerten rejser sig automatisk igen ved hjælp af nøglen.

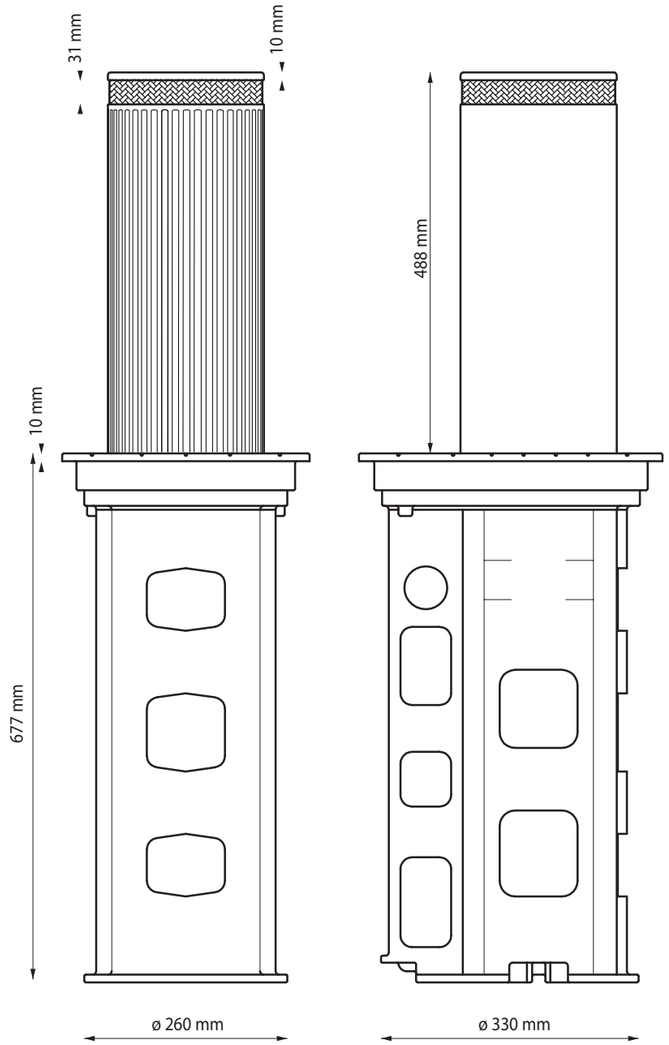

Produktnavn
BMACEE50 Acropole (ø 200mm)

Pullerten er udført i støbejern og pulverlakeret i sort-grå RAL 7021.

Placering og montering
Pullerten er monteret som vist på tegningen nedenunder.

Producent
Urbaco / G9 Udventar
Toldbodgade 96
8930 Randers
70 23 29 99

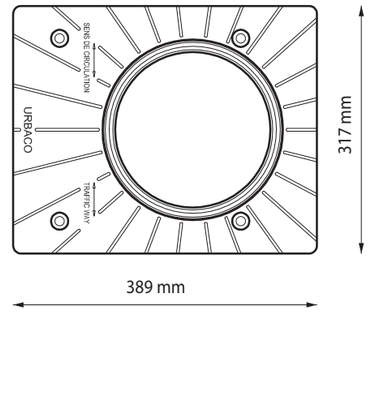

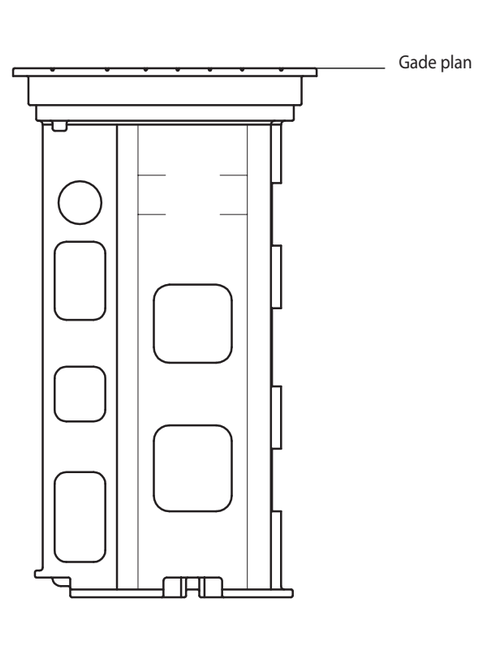

Sort-grå
RAL 7021

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR CYKELSTATIVER

Cykelstativerne bør opsættes hvor behovet er størst. Fx ved Torvet, ved indgangene til gågaderne og foran butikker mm. Og derved imødekomme Vardes cyklister.

Der er valgt et enkelt og robust cykelstativ, der fås som et enkeltstativ eller med op til 10 pladser. Det findes i en væghængt eller en nedstøbt udgave og skulle derfor dække behovet for Varde by.

Produktnavn
Noah NOE 5 pladser enkeltsidet til nedstøbning / NOV 5 pladser enkeltsidet til vægmontage / SNAP NO 1 plads til nedstøbning / NO 1 plads til vægmontage

Cykelstativet er varmgalvaniseret og kan evt. pulverlakeres i sort-grå RAL 7021.

Placering og montering
Cykelstativet kan enten monteres på bygninger elle nedstøbes.

Producent
Veksø
Nordensvej 2
7000 Fredericia
79 21 22 00

NOE 5 pladser m. type 60 søjle

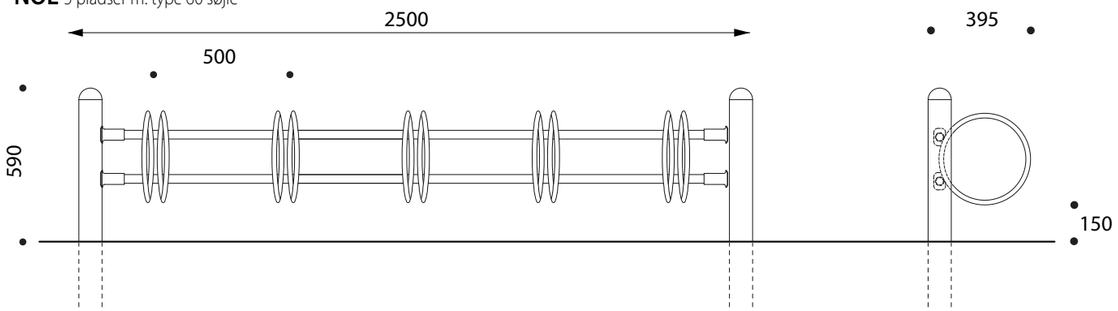

SNAP NO

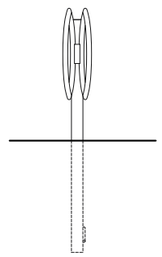

NOV 5 pladser

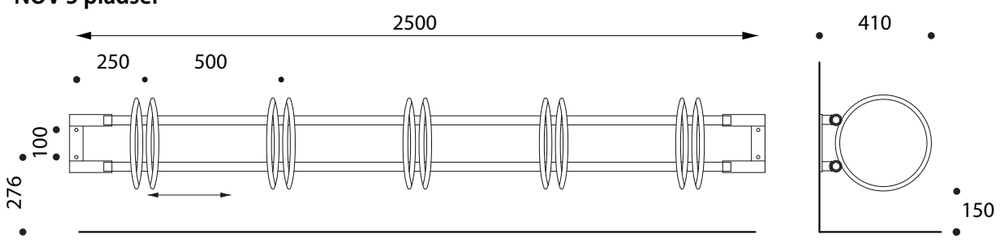

NO

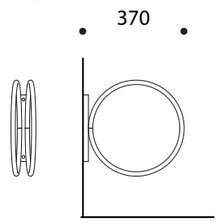

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR AFFALDSKURV

Det har været vigtigt at vælge en affaldskurv, der i sit udtryk harmonerer med den før omtalte Københavnerbænk og samtidig tjener sit vigtigste formål, nemlig at "indfange" affald.

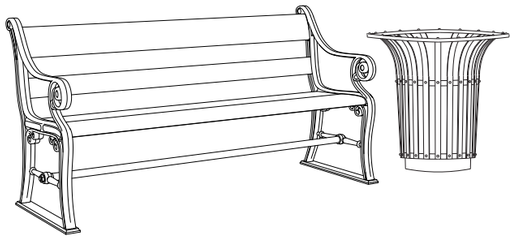

Produktnavn
Lotus

Tekniske specifikationer
Affaldskurven er udført i rustfrit stål og kan evt. pulverlakeres i Sort-grå RAL 7021.
Inderspand er sort plast indhold 60 l.

Placering og montering
Affaldskurven monteres til nedstøbt betonfundament.

Producent
Veksø
Nordensvej 2
7000 Fredericia
79 21 22 00

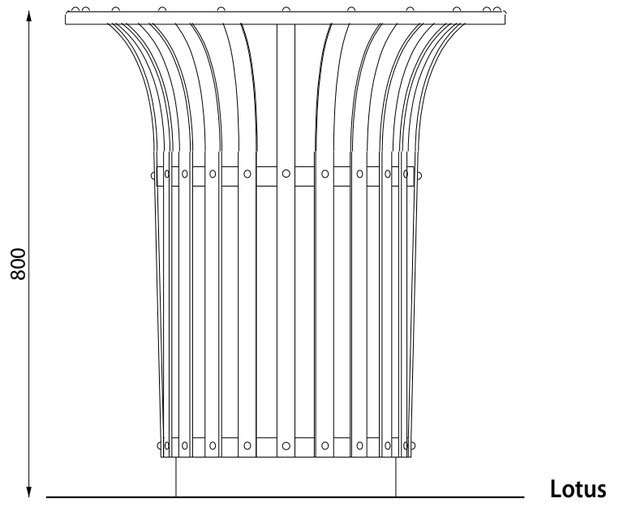

Lotus

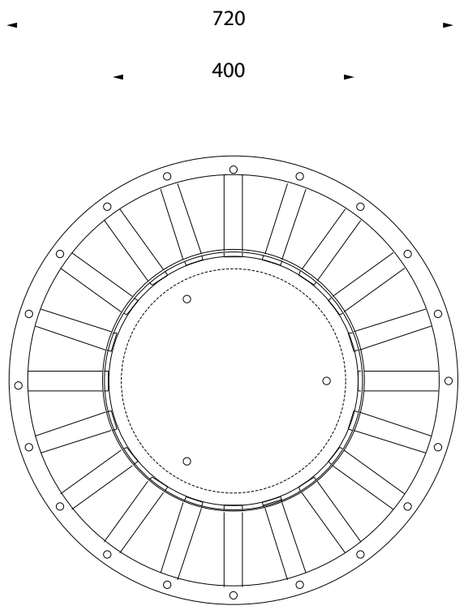

rustfrit stål

Sort-grå
RAL 7021

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR TRÆBESKYTTERE

Træer skal modstå mange påvirkninger på byernes travle pladser. Træ- og stammebeskyttere begrænser skader på træer fra fodgængere og cykler samt vandalisme.

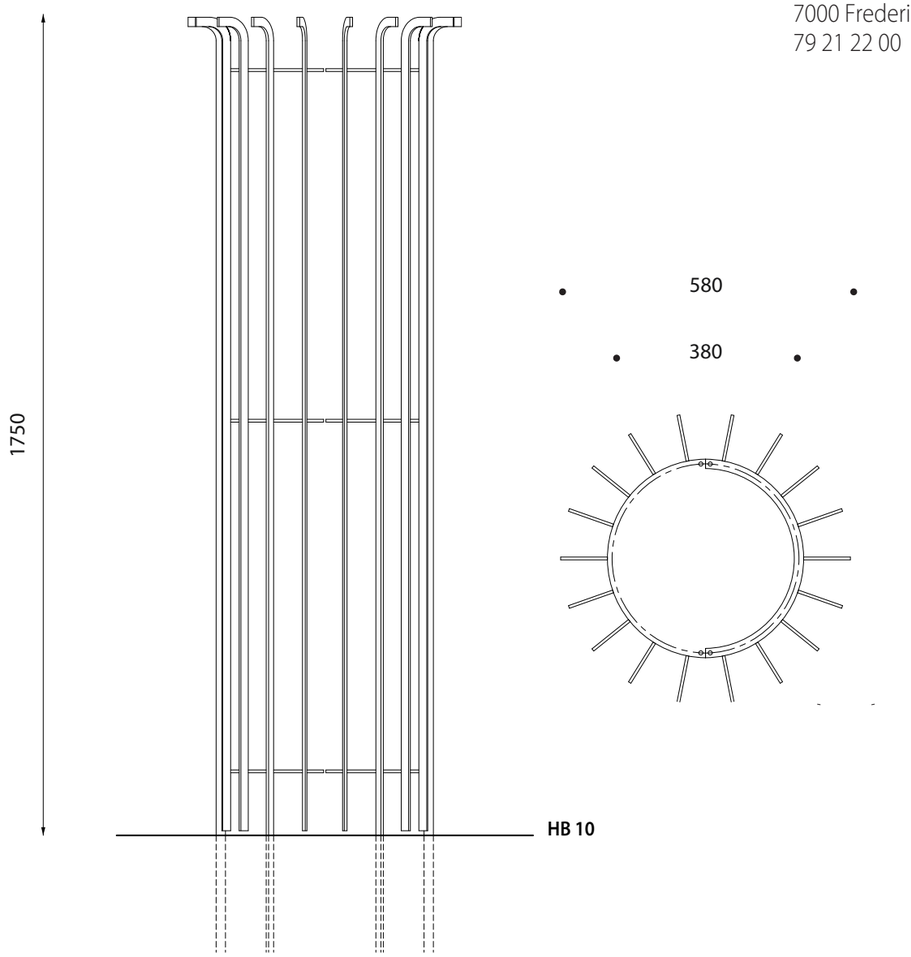

Produktnavn
HB 10

Træbeskytteren er udført i varmgalvaniseret stål og kan evt. pulverlakeres i Sort-grå RAL 7021.

Producent
Veksø
Nordensvej 2
7000 Fredericia
79 21 22 00

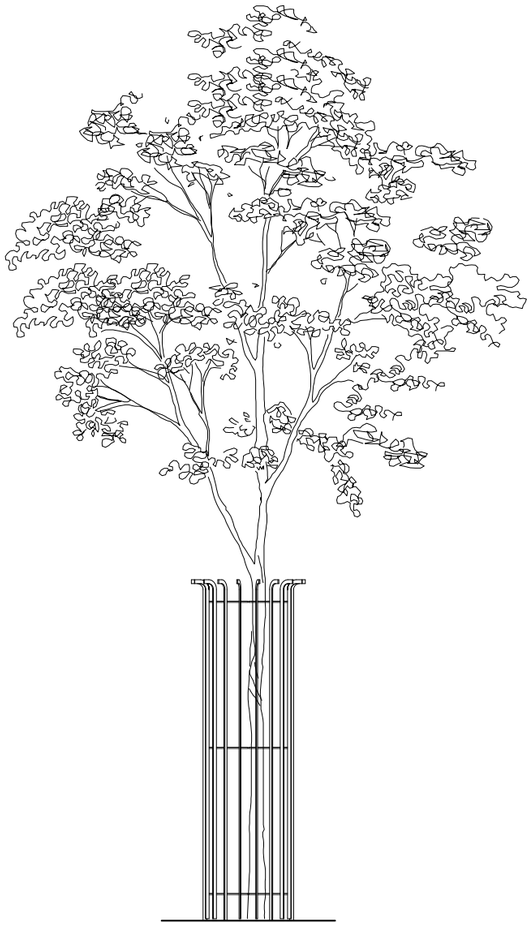

Galvaniseret stål

Sort-grå
RAL 7021

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR TRÆHULSRISTE

Træriste giver en smuk overgang fra træ til belægning. Desuden beskytter træristen træets rødder. Der er valgt en cirkulær og en kvadratisk trærist. Den cirkulære tænkes fortrinsvis anvendt til pladser og den kvadratiske til gaderne.

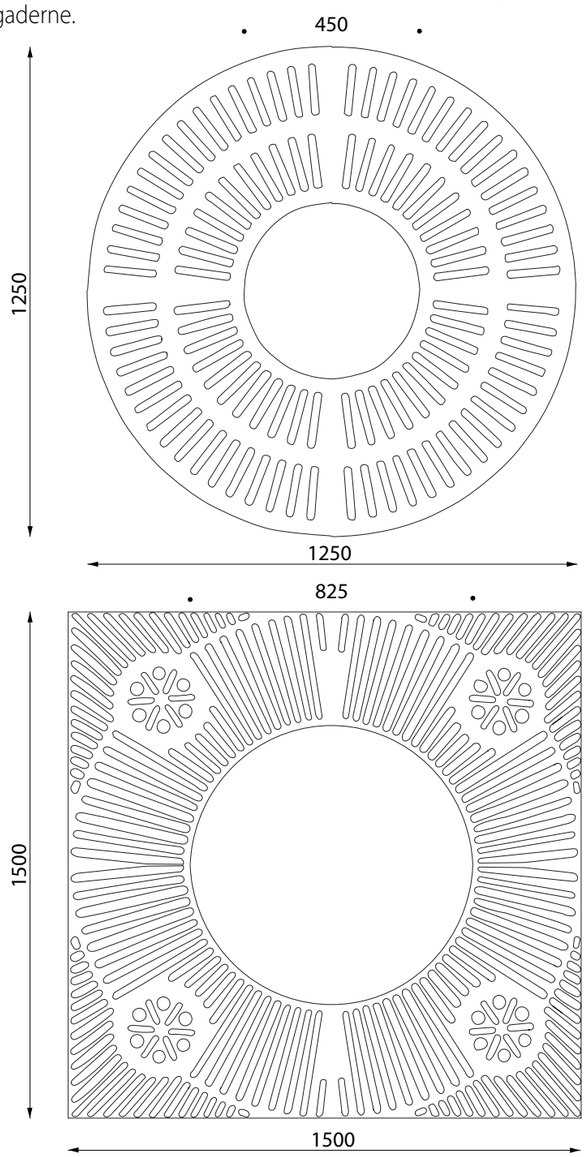

Produktnavn
Mediterranee Grille MGMDTGB1G / Concerto Grille 1500 MGCCTGC2G

Træhulsristene består af 4 dele i støbejern samlet med den "GRIP Urbaco" systemet, med en gennemsnitlig tykkelse på 20 mm. Lakeret med stålgrå, ovnbagt, polyester pulver.

Placering og montering
Træhulsristen monteres ved hjælp af en støtte, eller direkte på jorden.

Producent
Urbaco / G9 Udventar
Toldbodgade 96
8930 Randers
70 23 29 99

Sort-grå
RAL 7021

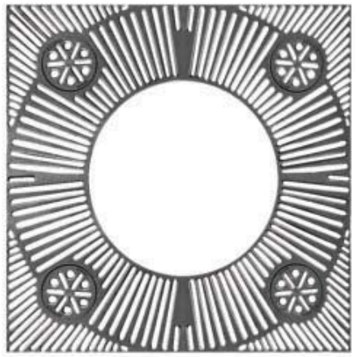

Mediterranee Grille MGMDTGB1G (Méditerranée gitterstøtte) MGMDTSB1.

Concerto Grille 1500 MGCCTGC2G (Concerto Grille 1500) MGCCTSC2

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR GADENAVNESKILTE OG HUSNR. SKILTE

For at opnå et helhedsindtryk og fange den gamle Varde-ånd, er der via bevaringsforeningen løbende blevet udskiftet gadenavneskilte og husnumreskilte. Disse skilte er udført magen til de oprindelige skilte. Gadenavneskiltene er i hvid emalje med sort skrift, og husnumreskiltene i blå emalje med hvid skrift.

Produktnavn
EMALJESKILTE

Tekniske Specifikationer
Gadenavneskiltene skal have en ens højde på 175 mm, mens længden må variere afhængigt af gadenavnets længde. Hvid emalje med sort skrift.
Husnumreskiltene skal være 120 mm i højden og min.140 mm i længden. Blå emalje med hvid skrift.

Placering og montering
Gadenavneskiltene er monteret på husmuren og placeret i en hensigtsmæsig højde ud fra et visuelt og æstetisk princip. Kan også monteres på stander i de mere åbne gader.
Husnumreskiltene er monteret enten i øjenhøjde ved indgangsdøren eller centreret over dør.

Kontakt
Bevaringsforeningen for Varde
V/ Ib Ebbesen
Vandmøllen 5
6800 Varde
75 22 28 45

Producent
Dansk Emalje Design
Østergade 16
5900 Rudkøbing
62 51 22 44

Sort
RAL 9005

Blå
RAL 5005

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR POSTKASSER

Postloven fra 1. januar 2012 kræver, at postkasser på et byhus skal opstilles så afstanden fra brevindkastes underkant til fortov eller vej er mindst 100 cm og højest 120 cm.
Dette vil medføre, at postkasserne bliver mere synlige i bybilledet og vil med stor sandsynlighed blive et virvar af forskellige størrelser og farver.
For at undgå dette er der valgt en standard, der harmonerer med bygningerne og det øvrige byinventar.

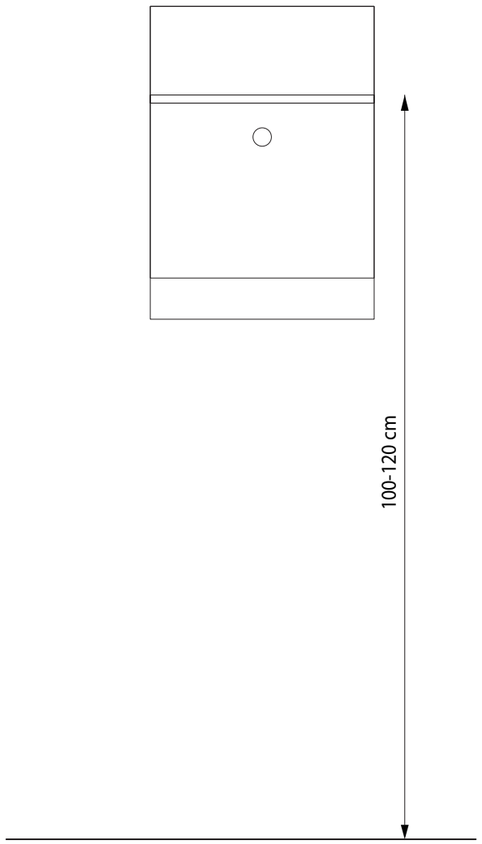

Produktnavn
MEFA Quarts 825
Postkassen er udført i galvaniseret stål og lakeret i (standard) sort RAL 9005.

Placering og montering
Postkassen er placeret som vist på tegningen nedenunder.
Fastmonteret på ydermur efter postlovens anvisninger.

Producent
MEFA
Skagensgade 1
2660 Tåstrup
46 19 35 00

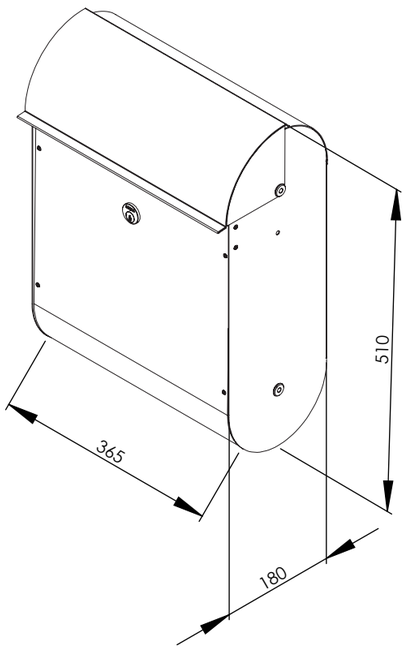

Sort
RAL 9005

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR BRØNDDÆKSLER

En sjov detalje til byrummet og en måde at skabe ekstra identitet til Varde og samtidig styrke forskønnelsen i gaderne, kunne fremkomme ved at special-designe brønddækslerne i stedet for at vælge en standard.
Det kunne eksempelvis være Vardes byvåben man brugte eller udpluk fra Otto Frellos kunst. Brønddækslet, som gaden ligger i, kunne også referere til en historisk begivenhed, som gaden engang har dannet ramme om eller som et pejlemærke, der viser, hvor i byen man befinder sig.

Eksempel 1 byvåben.

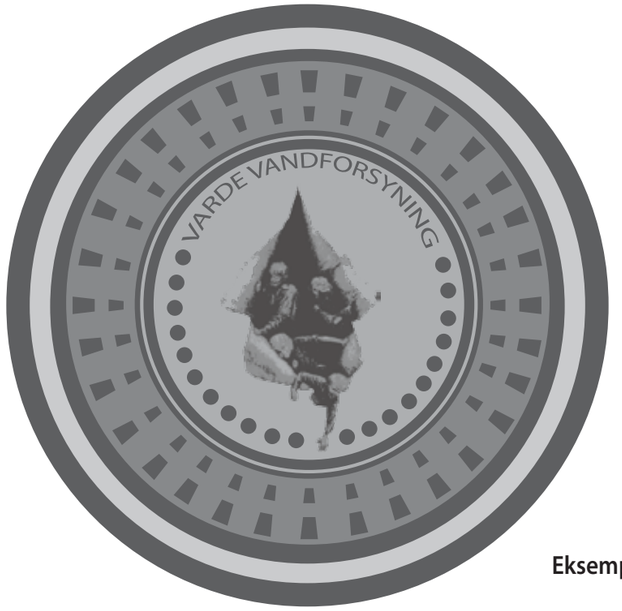

Eksempel 2 Otto Frello.

SG jern (støbejern)

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR ELSKABE

Kabelskabe er ikke forskønnende for en bevaringsværdig by, men en nød vendig del af den tid, vi lever i. At ændre hele kapelføringen i en by og ned-grave teknikskabene er ikke en mulighed, da dette vil blive alt for bekosteligt. En anden måde at tackle "problemet" er at skjule disse skabe ved at male dem, så de har samme farve som sokkel eller mur. En helt tredje mulighed at anskue problematiken på er ved at koble en ekstra funktion på disse skabe og derved ikke forsøge at gemme dem væk, men fremhæve dem i stedet.

På siden er der vist, hvordan et teknikskab kunne se ud med en funktion, implementeret både i et moderne og i et klassisk design.
Mulighederne kan være mange, og det vil være oplagt, at funktionen hen-vender sig til Vardes borgerne som en ekstra service.

Eksempler på funktioner:

Hjertestarter, nødhjælpskasse, luftpumpestation, nøgleboks, døgnpost, bykort, byinfo og meget mere.

Teknikskab med pumpestation.

Sort-grå
RAL 7021

Klassisk Teknikskab med pumpestation.

Anthracit grå
RAL 7016

Klassisk Teknikskab med hjertestarter.

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR ALT MAGDEBURG

Alt Magdeburg ligger meget tæt op af den oprindelige Vardelampe, som kan se på gamle fotos fra byen. Samklangen og totaloplevelsen af Vardes gader, fuldendes ved opsætningen af denne klassiske lampe, som man iøvrigt, i forskellige afskygninger, kan opleve rundt omkring i landets små og store byer. Den klasisssiske lampe, eller gaslygten som nogle vil kalde den for, er et misvisende navn til denne, da man i dag hverken bruger gas eller for den sags skyld kviksølvspærer som lyskilde i reproduktionen af denne lampetype.

Magdeburglampen er et produkt med et klassisk design og den nyeste teknik, og sikre derved en høj lyskvalit og et lavt energiforbrug. to vigtige punkter vi mener Vardelampen skal have. Kvalitet i materialer og lys er et must.

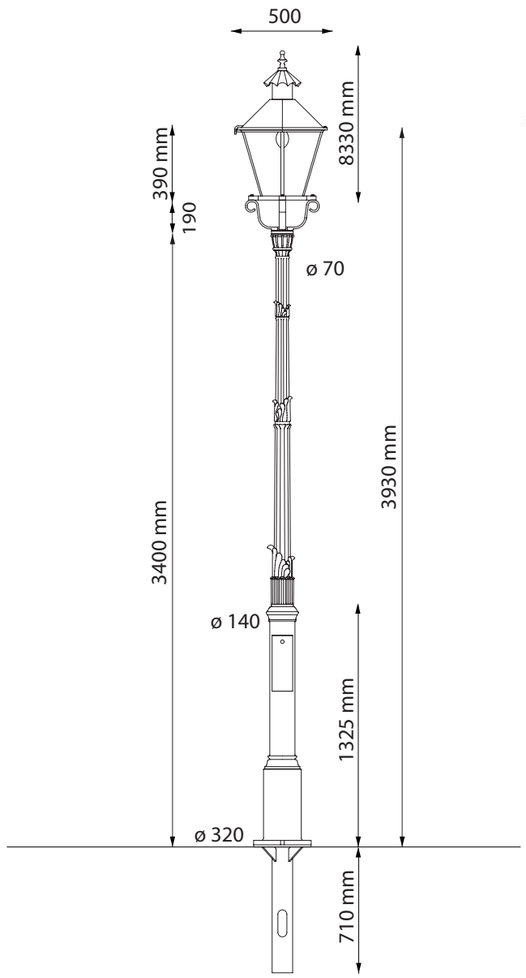

ALT MAGDEBURG

Produktnavn
Alt Magdeburg.

Tekniske specifikationer
Armatur udført i aluminium med en særlig legering. Støbt aluminium mast.
Lakeret i RAL 7016.

Placering og montering
Fastgøres på sokkel.

Producent
Hess AG Form + Licht
Lantwattenstraße 22
D - 78050 Villingen-Schwenningen
+49 7721 / 920-0

ALT MAGDEBURG
Væghængt

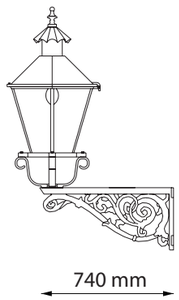

Sort-grå
RAL 7021

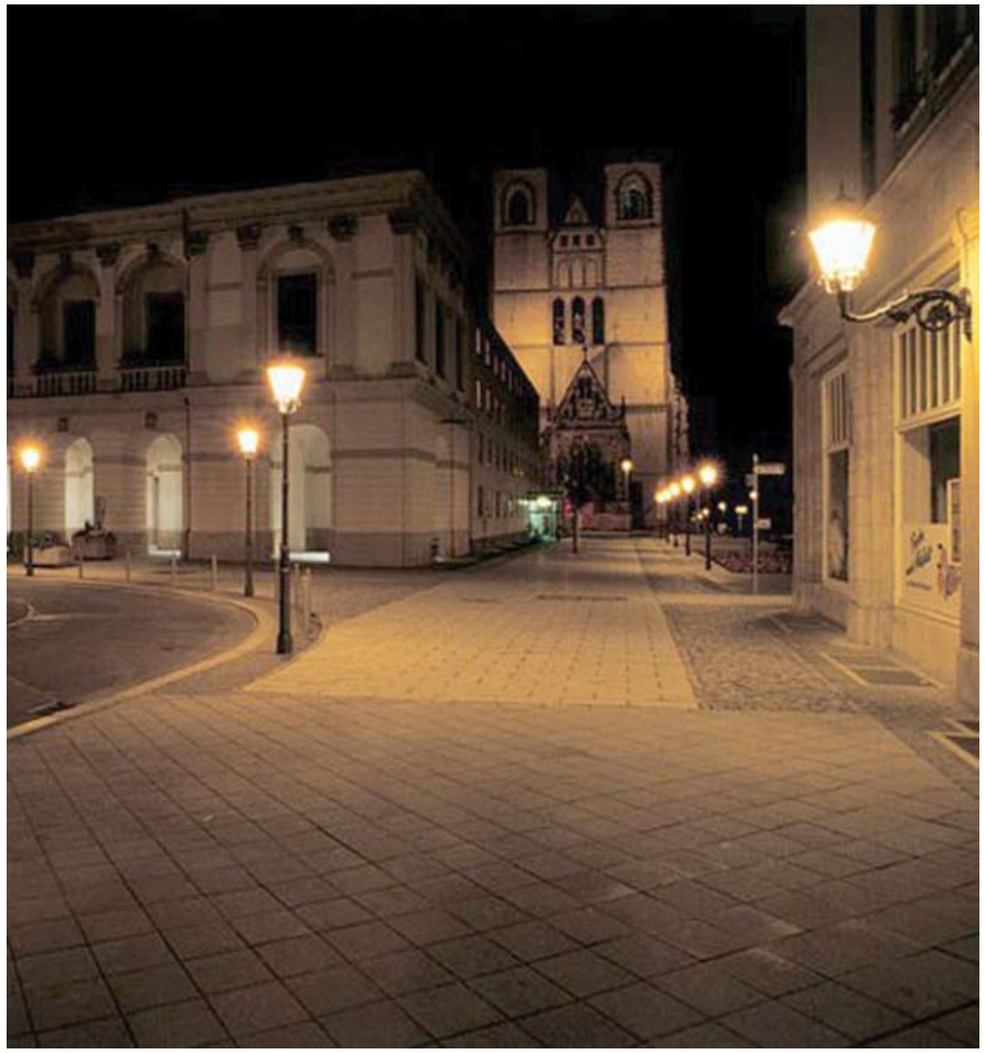

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BELÆGNINGS OVERSIGT

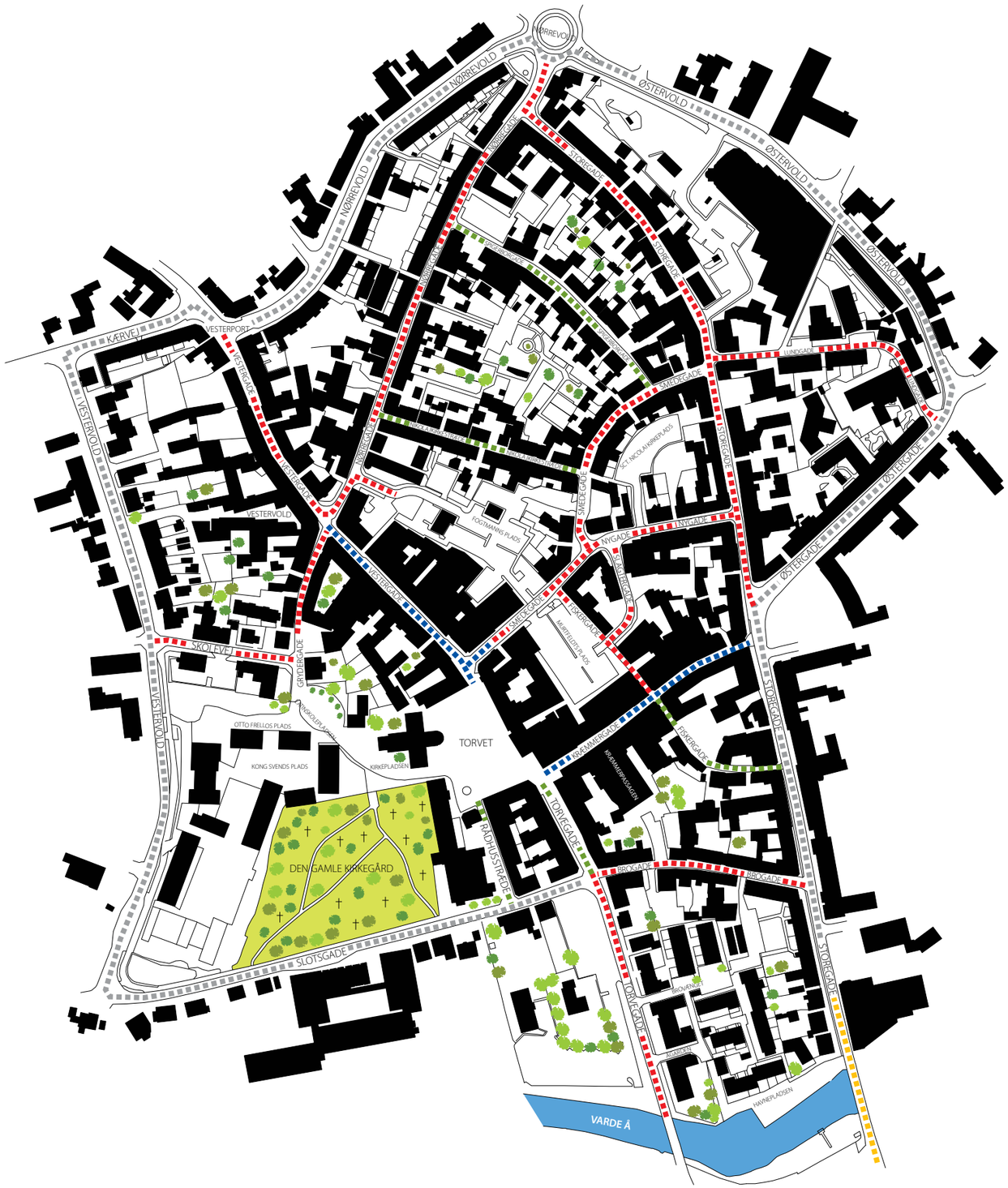

- Asfalteret
- Brolagt
- Foreslåes brolagt
- Foreslået ny belægning

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR OVERSIGTSARK

Inventar del	Produkt navn	Stk. pris excl. moms	
Alt Magdeburg	Alt Magdeburg stander		
	Alt Magdeburg væghængt		
Filigranmast	Filigran 3500	12.000,-	
	Filigran 3500 med uplight i bundrør.		
Park View	HPS965 PL-T4P 32W KHFP II GR 114 P C4K	3.635,-	
Københavnerbænk	GH.10.1004 med et rykstykke.	6.800,-	
	GH.10.1007 med to rygstykker.	8.445,-	
Orthobænk	ORTHO 1800 N med trælister i ask galvaniseret.	8395,-	tillæg lakeret 950,-
	ORTHO 1800 N med trælister i ask galvaniseret med armlæn.	9.645,-	
Affaldskurv	LOTUS rustfristål	9.355,-	
	LOTUS pulverlakeret	8.952,-	
Cykelstativ	NOE	2.908,-	
	NOV	2.153,-	
	NO	429,-	
		314,-	
Træbeskytter	HB 10 Galvaniseret	4.538,-	
	HB 10 Pulverlakeret	6.215,-	
Træhulsrist	Mediterranee Grille	6.472,-	
	Concerto Grille	5.659,-	
Pullert			
Halvautomatisk Pullert			
Læskærm	ORTHO Læskærm leveret påmonteret på betonplade	55.000,-	
Postkasse	MEFA Quartz 825	1.279,.	
Belægningstype		**m2 pris**	
Brosten		1.200,-	
Granit		1.000,-	

VARDE MIDTBY
DESIGNMANUAL

BYRUMSINVENTAR OVERSIGTSARK

Gadenavn	belægning	antal m2 beælgning	eks. antal gadelamper
Brogade	brosten	710	6
Fiskergade mod Smedegade	brosten	235	4
Fiskergade mod Storegade	brosten p. t.		4
Grydergade	brosten	490	4
Kræmmergade	brosten	800	9
Lundgade	brosten	1040	7
Nikolaikirkestræde	brosten p. t.		5
Nygade	brosten	730	9
Nørregade	brosten.	2500	15
Rådhusstræde	brosten p. t.		3
Skolevej	brosten	840	4
Slagterigade	brosten	550	3
Slotsgade til Rådhusstræde	brosten	400	2
Smedegade mod Storegade	brosten	1200	2
Smedegade mod Vestergade	brosten	950	5
Spigerborgade	brosten p. t.		7
Storegade mod Nørregade	brosten	3000	17
Torvegade	granitsten	2100	7
Vestergade mod Nørrevold	brosten	1130	5
Vestergade mod Torvet	brosten	1000	9
Gader i alt		**17675**	**127**

FORSLAG 01

FORSLAG 02

FORSLAG 03

FORSLAG 04

VISUALISERING **TORVEGADE**

VISUALISERING **TORVEGADE**

VISUALISERING **VESTERVOLD**